

ఏ రంగానికి
ఎంతైంత?

పశుసాయం- రూ.72,659 కోట్లు
ఉద్యాన వనశాఖ- రూ.737 కోట్లు
పశుసంపర్థకశాఖ-రూ. 1,980కోట్లు
గ్యాసీసీలెండర్ పథకం- రూ.723కోట్లు
గృహజ్యోతి- రూ.2,418కోట్లు
ప్రశాపంపిణి-రూ.3,836కోట్లు
పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణ
అభివృద్ధి- రూ.29,816కోట్లు
ఇందిరా మహిళా శక్తి పథకం
రూ.50.41కోట్లు
మహాలక్ష్మీ ఉచిత రవాణా
పథకం- రూ. 723కోట్లు
హైదరాబాద్
నగరాభివృద్ధి
-రూ.10వేల కోట్లు
మూసి లవర్ ఫ్రంట్
- రూ.1500 కోట్లు
జిల్లో సిటి మెట్రో - రూ.500 కోట్లు
రిజనల్ లింగ్ రోడ్- రూ.1,525 కోట్లు
స్త్రీశిశు సంక్షేమం- రూ.2,736కోట్లు
ఎస్సీ సంక్షేమం- రూ. 33,124కోట్లు
ఎస్టీ సంక్షేమం- రూ.17,056 కోట్లు
మైనార్టీ సంక్షేమం- రూ.3,003కోట్లు
జనీ సంక్షేమం- రూ. 9,200కోట్లు
వైద్యం, ఆరోగ్యం- రూ.11,468కోట్లు
ట్రాన్స్ ఫోర్ డిస్కంలు- రూ.16,410 కోట్లు
అడవులు, పర్యావరణం-
రూ.1,064కోట్లు
పరిశ్రమలు- రూ. 2,762 కోట్లు
ఐటి రంగం-రూ.774 కోట్లు
నీటిపారుదల రంగం-
రూ.22,301కోట్లు
విద్యా రంగం-రూ.21,929 కోట్లు
హోంశాఖకు రూ. 9,564 కోట్లు
రోడ్డుభవనాలు రూ. 5,790 కోట్లు
ఎస్సీ ఎస్టీ గృహ అబ్జిదారులుకు
రూ. 6లక్షల సహాయం
మల్టీమోడల్ సబర్బన్ రైలు ట్రాన్స్ పోర్టు
సిస్టమ్ కు రూ.50 కోట్లు

మునుపెన్నడూ లేనంతగా వ్యవసాయ రంగానికి అత్యంత ప్రాధాన్యతనిస్తూ తాజా బడ్జెట్‌ను డిప్యూటీ సీనియర్ భద్రీ విత్తమార్కప్రవేశపెట్టారు. ఆ రంగానికి రూ. 72, 659 కోట్లు కేటాయించడమే గాక 'ఆరు గ్యారంటీలు' నిరాఘటంగా సాగడానికి ఇబ్బడిముబ్బడిగా కేటాయంపులు జరపడం విశేషం.

నీటిపారుదల, గ్రామీణాభివృద్ధి, విద్యుత్తుకు భారీ కేటాయింపులు
హైదరాబాద్ నగరానికి రూ. 10 వేల కోట్లు
భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీకి సొలుకు రూ. 12 వేలు
24-25 బడ్జెట్‌ను అసెంబ్లీకి సమర్పించిన డిప్యూటీ సీఎం భట్టి

రైతుకు కొత్త పాద్యు..
భట్టి పద్మ

72659
కోట్లతో
వ్యవసాయానికి
అగ్రప్రధాన్యం

మరిన్ని
షెట్ వార్తలు
5, 6, 7లో

మొత్తం బడ్జెట్: రూ. 2,91,159 కోట్లు

ఆర్థిక లోటు రూ. 49,255.41కోట్లు

రెవెన్యూ వ్యయం రూ. 2,20,945 కోట్లు

రెవెన్యూ మిగులు రూ.294.42కోట్లు

హైదరాబాద్, జూలై 25 భూకంపవార్త: “మనము చేసే పనులకు, చేయగలిగే సామర్థ్యానికి ఉన్న అంతరం ప్రపంచంలోని నమనస్థులన్నింటికి పరిమితమందానికి సరిపోతుందని” మహావీరానికి నుభావీరాలను ఉతరింస్తూ 2024-25 సంవత్సరానికి 2,91,159 కోట్లలో బడ్జెట్ ప్రతిపాదనను సభ ఆమోదనకు సోం తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉపమఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు ప్రవేశపెట్టారు. భట్టి విక్రమార్కు గురువారం శాసనసభలో తెలంగాణ రాష్ట్ర పూర్వ స్థాయి వడ్డలలో 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెడుతూ రెవెన్యూ వ్యయం రూ.20,20,945 కోట్లు, మూలధన వ్యయం రూ.33,487కోట్లుగా ప్రతిపాదించారు. “నా తెలంగాణ బడ్జెట్ రతనగా మీం ఆ ఉ మహాకవి దాశరథి జెప్పిన తెలంగాణ ను సాకారం చేసిన సాహియాలలో ఆశీస్సులతో తొలి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినందుకు సంతోషం ఉపమఖ్యమంత్రి భట్టి వ్యక్తపరేశారు. అభివృద్ధి సంక్షేమాలకు పెద్దపీట వేస్తూ బడ్జెట్ రూపొందించామని తెలిపారు. ఉపమఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు బడ్జెట్ ప్రసంగం ప్రారంభిస్తూ తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని బంగారు తెలంగాణగా మలుపునామని గత చక్రబ్యూతాలంగా ఒడిగె ఉత్తర క్రమారం ప్రగల్భాలు పలికిన పాలకులు రూ.6,71,57కోట్ల అప్పులు చేసి రాష్ట్రాన్ని అప్పుల పాలవలసిన అవేదన వ్యక్తపరేశారు. తెలంగాణ అపిర్వావంనాటికి రూ.75,57కోట్ల రూపాయల అప్పుపంట్ల దానిని దానిని పదిరెట్టి చేశారని రాష్ట్రలో ఆలించిన పురేశ్విన్య జగదరయిన నకిరదా రాష్ట్ర జుజల సంక్షేమం నున్సగిరింది, అభివృద్ధి అడుగంటిందని నిష్కూలాల వీరకూ.పన్ను ఆదాయం రూ. 1,38,181.26కోట్లు, పన్నేశక ఆదాయం రూ. 35,208.44 కోట్లు, శేర్పల్ల వన్యరూపాల రూ.26,216.28కోట్లు శేర్పల్ల గ్రాంట్లు

బడ్జెట్‌లో గౌరంటీ

మహిళలకు ఉచిత బస్సు, గృహకృత్తి, ఇందిరమ్మ ఇళ్లకు మరింత ఊతం, రైతు భరోసాపై అసెంబ్లీలో చర్చించి నిర్ణయం

ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రచురిణి, హైదరాబాద్, జులై 25: ఆరు గ్యారంటీల హామీలతో ఆదికారంలోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ పార్టీ తెలంగాణ బడ్జెట్‌లో భారీ కేటాయింపులు చేసింది. అయితే వ పథకానికి ఎన్ని నిధులు కేటాయించిందో తెలుసుకుందాం. ఆ సెంటిమెంట్ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి, డిప్యూటీ సీఎం మల్లా భట్టి విక్రమవర్మ ప్రవేశపెట్టారు. మహాలక్ష్మి వరకం కింద మహిళా శాఖ ఆర్డీసీ నడివే బస్సులో ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించామని డిప్యూటీ సీఎం తెలిపారు. ప్రయాణికోసం దూరంపైన ప్రయాణికోసం పర్యాయాలపైన ఎటు వంటి పరిమితి లేదన్నారు. కా పథకానికి ఇప్పటి వరకు 68.60 కోట్లు ప్రయాణికోసం మహిళలు ఆర్డీసీ బస్సుల్లో

>>2

విద్యారంగంపై
స్పెషల్ ఫోకస్

5^{వో}
ఇక పటిష్ఠమైన
ఎకో టూరిజం

గురువారం రాత్రి ప్రజాభవన్ విందులో పాల్గొన్న
సిఎం రేవంత్‌రెడ్డి, డిప్యూటీ సిఎం భట్టి విక్రమార్క

ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, జులై 25: బీఆర్ఎస్ అధినేత కెసిఆర్ వ్యూహాత్మక దీక్షాబద్ధిని ఇప్పటి వరకు భట్టి విశ్వవర్ణుని ద్వారాగే కొంటరి జెల్చారు. తమకు నమయించిన కెసిఆర్ అలయనాస్థానాని, కిసి వారు మామ నమయించి ఇష్టదేవీమే? విశాఖా తీసుకున్నాని ప్రజలలో వారికి నమయించి జెల్చారుని వ్యూహాత్మకంగా. బడ్జెట్ ప్రసంగంపై కెసిఆర్ విమర్శలు చేసిన విషయం తెలిసినవే. బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన అనంతరం బి.పి.పరిశ్రమలు, అసెంబ్లీ వ్యవహారాలు శాఖ మంత్రి శ్రీధర్బాబుతో కలిసి కమిటీ వారల్లో మీడియాతో బిల్చాల్ చేశారు. కెసిఆర్ ఎవరిని బిల్చారునా... ఏం జెల్చారునాదానిని ఆగ్నేయ వ్యవస్థ చేశారు. కెసిఆర్ బిల్చారునా... నశకు ఎందుకు రాల్చేలే చేప్పాలన్నా. జెల్చుచు వాదాపడిగా వచ్చి బడ్జెట్పై విమర్శలు చేస్తున్నారని, అంతే వాదాపడిగా కొండ బిల్చునీ ఎందుకు స్పందించలేలే చేప్పాలన్నారు. వక్ర రాష్ట్రానికి సేమ చేయడానికి తల్చిందే ఉన్నదీ రాష్ట్ర విభజన వల్ల అని, మండు

కెసిఆర్ మాకు
సమయం
ఇవ్వడమా?

ప్రజలే ఆయనకు విశ్రాంతి ఇచ్చారు

నిధులు ఇవ్వని కేంద్రాన్ని ప్రశ్నించగలరా?

మాజీ సీఎం వ్యాఖ్యలకు డి. సీఎం భట్టి కౌంటర్

తెలంగాణ ఆ తర్వాతే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆస్సారు. తెలంగాణకు కేంద్రం నిధులు కేటాయించకుంటే కేసీఆర్‌కు ఎందుకు ప్రస్థించలేదన్నారూ. బడ్జెట్ ప్రసంగం పూర్తయ్యే వరకు కూడా ఆంధ్రోలో ఉండకుండా హడావుడిగా బయటకు బడ్జెట్ ప్రేమించు వాయింటి వద్ద డైనీ మీట్ పెడిగే ఎలా ఆసి ప్రస్థించారూ. బడ్జెట్‌లో మేనేజర్లు పూర్తిగా మిసి డెవెన్ కి బ్రష్‌తేమిం ఎం చెప్పేందో కేసీఆర్‌కు ఆదర్శమయ్యేదన్నారూ. కేంద్రంలోని ఆ ప్రజాపక్ష నాయకులు చెప్పడంతో హడావుడిగా కేసీఆర్‌కు ఆంధ్రీల్లో వచ్చారని, అంతే హడావుడిగా డైనీమీట్ పెట్టి ప్రభుత్వంలోని ఎమర్జులు చేసారని ధ్వజమెత్తారూ. కేంద్రం నుంచే రాష్ట్రానికి వచ్చుగ్గా రావానికి నిధులు కోసం బుధ్ధులారా ఆంధ్రీలో పెట్టిస్తానని కేసీఆర్‌కు హడావుడిగా కోరాలి వనో బాగంపడేదని ఎద్దేవా చేసారూ.

కొత్తగా 'మహిళా శక్తి'

పూదరాబాద్, జూలై 25 ప్రభాతవార్త:
పంచాయితీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖకు ఈసారి బడ్జెట్ రూ. 29,816కోట్లు రూపాయలను ప్రతిపాదించినప్పటికీ ఆర్థిక మంత్రి భట్టివిక్రమారావు వెల్లడించారు. మహాశలను ఆర్థిక స్వాంతులను సాధించినప్పుడు వారు సమైక్య సమానతను సాధించాలి, మా ప్రభుత్వం కోటి వంద మహిళలను కోటిశ్వరులను చేసేందుకు కంకణం కట్టుకుందని వెల్లడించారు. మిషన్ భగీరథుని గత ప్రభుత్వం చేపట్టినది, విధాన నిర్ణయాలలో ఆమెలో లోపాల వల్ల, డైవెల్ట్ స్ట్రక్, స్టోరేజ్ ట్యాంకీలకు పంపింగ్కు సంబంధించిన అనేక సమస్యలు తలెత్తాయన్నారు. ఈ సమస్యలకు జూనియర్ ప్రభుత్వం గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో తాగునీటి కనీస సురక్షిత నల్లలు లేని జనావాసాలను, గృహాలను గురించేయడకు నమగ్న సర్వేను నిర్వహించింది. ఈ కన్వేర్లో లక్షలాది గృహాలకు నల్ల నీరక్రమణ లేవని అర్థమైంది. ఈ క్రమంలో తమ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు అయిన తాగునీటి సమస్యను ఎదుర్కొనేందుకు ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టింది.
పూపంచాయితీ నిధి సంచి, >>2

బడ్జెట్‌పై కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని
చీల్చి చెండాడుతాం

కొత్త పథకం ఒక్కటి లేదు.. 6నెలలైనా వారికి పాలసీ లేదు

అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్ వద్ద మాజీ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్

అసెంబ్లీ మీడియా పోయిందే వద్ద మాట్లాడుతున్న హాజీ సిఎం కెఆర్. చిత్రంలో బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు హైదరాబాద్,జూలై 25 ప్రభాతవార్త: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్పై బీఆర్ఎస్ అధినేత ,మాజీ ముఖ్యమంత్రి కెఆర్ జేపీ తీవ్ర స్థాయిలో దృవపెట్టారు. బడ్జెట్ను చూస్తుంటే రైతు శత్రువు ప్రభుత్వం అని తేలిపోయిందన్నారు. అన్నివార్షికంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వెన్నుపొడి పొడిచిందని పేర్కొన్నారు. ఈమేరకు గురువారం అసెంబ్లీలో ఆర్థిక మంత్రి భట్టి విక్రమార్కు బడ్జెట్ ప్రసంగం ముగిసి సీఎంఆర్లో అసెంబ్లీ మీడియా పోయిందే వద్ద బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యేలతో కలిసి కెఆర్ మాట్లాడారు. గత ప్రభుత్వ అన్నివర్గాల సంక్షేమాన్ని ఆర్థికాభివృద్ధిని కాంక్షించి అనేక పథకాలను ప్రవేశపెడితే ఈప్రభుత్వం వాటిని తగ్గిగోలోకి తోపుతుందన్నారు. భోజనం కూడా ప్రస్తావన లేదు..గృహ పెంపకం పథకాన్ని మూసినినట్లు కనిపిస్తుందే. మత్స్యకల్యాణ దోతానిని లేదు మా అంతెలు వచ్చినప్పుడు దుబ్బా ఆర్థికమైనది టిడిఎల్ పంపకం వచ్చే కొత్తగా ఏమీ లేదని కెఆర్ పేర్కొన్నారు.

అభయహస్తం
అమలుకు 6
ప్రత్యేక పోర్టల్

7^వ బికార్లు
స్థాయిలో రైల్వే
కేటాయింపులు

దళిత సమస్యల
శాస్త్రత 7^{వో}
పరిష్కారానికి చర్యలు

రైతుకు కొత్త పాద్యు.. భట్టి పద్మ

>>> రూ. 21,636.15కోట్లుగా వార్షిక బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదించారు. ఈ ఏడాది రూ.57112కోట్లు అప్పులు తీసుకోవాలని సభకు వివరించారు. డిసెంబర్ 2023లో మా ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిపై శ్రేష్ఠతంత్రం విడుదలచేసినాటికి రూ. 6,71,757కోట్లు అప్పులు ఉన్నట్లు తెలింది. గత ప్రభుత్వం చేసిన అప్పుల బాధ్యత స్వీకరించి వాటిని తీర్చేందుకు చర్యలు తీరారం చుట్టాం. మాప్రభుత్వం ఏర్పాటైన తరువాత 35118 కోట్లు రుణాలు తీసుకోగా గత ప్రభుత్వం చేసిన అప్పులలో అసలు వడ్డీలతో కలిపి 42,892 కోట్లరూపాయల బకాయిలు చెల్లించామని భట్టివిక్రమార్క తెలిపారు. మా ప్రభుత్వం తీసుకొన్న రుణం కంటే ఎక్కువ గత ప్రభుత్వం

గురువారం బడ్జెట్ ప్రతులను సిఎం రేవంత్‌కు అందజేస్తున్న డి.సిఎం భట్టి. చిత్రంలో మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు

తీసుకున్న రుణం అసలు వడ్డీని రూ.7774కోట్లు ఎక్కువ చెల్లించాము. గత ప్రభుత్వం నిర్వాకం వల్ల చివరికి అప్పులు కట్టుడానికి అప్పులు తీసుకొనే పరిస్థితికి రాష్ట్రం దిగజారిందని ఆవేదన చెందారు.రాష్ట్రం క్షిప్రపరిస్థితిలో ఉన్నా సరేమన్నామే మేం విస్తరించలేదని నేటి వరకు రూ. 34,579 కోట్లు వ్యయం చేశామని తెలిపారు. పోలీసు,వైద్య,ఇతర రంగాలలో ఇప్పటికే 31,768 ఉద్యోగ నియోమక వ్రతాలను అందజేశాం అని తెలిపారు. భారత ప్రభువప్రధానమంత్రి జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ “ఏ పని అయినా భగవద్దా కానీ వ్యవసాయం అగదు” అని చెప్పిన అంశాన్ని మేం బలంగా విశ్వసిస్తాం కనుకనే ఈ బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయానికి రూ.72,659 కోట్లు ప్రతిపాదించామని తెలిపారు. తెలంగాణలో సన్న వరిధాన్యం సాగును ప్రోత్సహించడానికి 33 రకాల పరిధాన్యాలను గుర్తించామని వాటికే రూ.500 బోనస్ చెల్లించడానికి చర్యలు చేపడుతున్నామని తెలిపారు. భూమిలేని రైతుకులాలిలకు ఏడాదికి 12వేల రూపాయలు అందించే పథకం ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ప్రారంభిస్తామని తెలిపారు. రైతుభరోసా కింద ఏడాదికి ఎకరంకు 15వేలు చెల్లిస్తాం అని వివరించారు. వాడివసవుల

పెంపకం గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయదారులకు ఆదనపు ఆదాయం సృష్టిస్తుంది. వ్యవసాయ అనుబంధంగా వాడివరిగిలకు కొనసాగుతోంది ఇందులో సన్నచిన్నకారూ భూమిలేని 62శాతం ఉంటారని వారి ఆర్థిక అభివృద్ధి కోసం 1,980కోట్లు కేటాయింపులు ప్రతిపాదించామని తెలిపారు. గ్యాస్ రూ.500కు నిరుపేద మద్దతురగతివారికి సరఫరాచేయడానికి 723కోట్లు రూపాయలు ప్రతిపాదించామని తెలిపారు. ఇందిరమ్మ జళ్ళు ప్రతి నియోజకవర్గంకు 3500చేపున్న మొత్తం 4,50,000 ఇండ్ల నిర్మాణాలకు సహకారం అందిస్తామని ఎన్సీలకు ఐదులక్షలు, ఎన్సీలకు ఆరులక్షలు ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని తెలిపారు. ఈ జళ్ళు కనీసం 400 చ.అడుగుల కలిగి సి సి కచ్చుతో వంటగది,టాయిలెట్ సౌకర్యం తలిగి ఉంటాయని భట్టితెలిపారు. గృహజ్యోతికి రూ.583.05 కోట్లు ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు వ్యయం చేసింది ఈ బడ్జెట్‌లో రూ.2418కోట్లు వ్యయం చేయడానికి ప్రతిపాదించామని డిప్యూటీ సీఎం తెలిపారు. ప్రజాపంపిణీ కోసం రూ.3836కోట్లు ప్రతిపాదించాం అని తెలిపారు.స్వయం సహాయక సంఘంలోని మహిళల ప్రమాదహత్య మరణిస్తే రూ.10లక్షలు జీవిత భీమాచేసి చెల్లిస్తాం అని డిప్యూటీ సీఎం ప్రకటించారు. వంశాయతీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధికి 29,816కోట్లు కేటాయింపుకు ప్రతిపాదించామని వివరించారు.

హైదరాబాద్ లో తాగునీటితోపాటు మౌళికవసతుల కల్పన అభివృద్ధి వేగర పరచడానికి ట్రాఫిక్ సమస్యలు తీర్చడానికి వదివేల కోట్లు ఎన్నడూ లేనివిధంగా నిధులు కేటాయింపుకు ప్రతిపాదనలు చేశామని తెలిపారు.రీజిస్టర్ రింగ్ రోడ్డుకొనే 1,525కోట్లు, మెట్రో రెండోదశ ప్రతిపాదనలకు 78.4కి.మి ఐదు ఎక్స్‌టెండ్ కారిడార్లును 24.042కోట్లతో అభివృద్ధి పరుస్తామని పాతగనగరం నుంచి శంషాబాద్ విమానశ్రయంకు అనుసంధానంచేస్తామని తెలిపారు. అసగన్‌వాడినూ ప్రిన్సిపాల్స్‌గా రూపొందించడానికి అమ్మ ఆదర్శపాఠశాల కమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తాం. ప్రీశికు సంక్షేమం కోసం రూ. 2,736కోట్లు కేటాయించారు.“ప్రజాస్వామ్యం అనేది బలవంతులకే మరేయం బలహీనులకీ సమాన అవకాశాలు కల్పించేది ” అని మహాత్మాగాంధీ బోధనలు ఆచరణలో

పెట్టడానికి ఎన్సీ సంక్షేమం కోసం ఈ బడ్జెట్‌లో 33,124కోట్లు ఎన్సీ సంక్షేమం కోసం 17056కోట్లు కేటాయించామని తెలిపారు.వైద్య ఆరోగ్య శాఖకు 11,468 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించామని తెలిపారు. ప్రస్తుతం ఆరోగ్యశ్రీలో 1672 చికిత్సలలో 1375 చికిత్సల ప్యాకేజీ ధరలు సగటున 20శాతం పెంపామని భట్టి తెలిపారు. 163 కొత్త వ్యాధులను కూడా అందులో చేర్చుతున్నామని తెలిపారు. ప్రతి ఒక్కరికీ డిజిటల్ హెల్త్‌ప్రోఫైల్ కాపు ఇస్తామనితెలిపారు.ట్రాన్స్‌కో డిస్కంబులకు ఈ బడ్జెట్‌లో 16410కోట్లు రూపాయలు కేటాయింపులు చేస్తూ భట్టి ప్రకటన చేశారు. కాలవ్యవహిత విద్యుత్ ఉత్పాదనలో తెలంగాణను ఆగ్రగామిగా నిలుపుతామని తెలిపారు. ఆడవయ వర్యావరణంకు రూ.1064 కోట్లు ,పరిశుభలశాఖకు 2,762కోట్లు ఇన్నోవేషన్ టెక్నాలజీకి రూ.774కోట్లు, సాగునీటి రంగంకు రూ.22301కోట్లు విద్యారంగానికి 21,292కోట్లు,యూనివర్సిటీలకు రూ.500కోట్లు కేటాయిస్తామని తెలిపారు. మాదకద్రవ్య రహిత రాష్ట్రంగా చేయడానికి పోలీసుశాఖను బలోపేతం చేస్తామని హోంశాఖకు రూ.9,564కోట్లు రోడ్డుభవనాలకు5,790కోట్లు కేటాయింపు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు విక్రమార్క సభమందు ఉంచారు.

ఆరు గ్యారంటీలకు బడ్జెట్‌లో గ్యారంటీ

>>> మహిళలకు రూ.2,351 కోట్లు ఆదా అయ్యిందన్నారు.ఈ పథకానికి ఆయ్మో ఖర్చు ఆర్టీసీకి ప్రభుత్వం నెలవారీగా చెల్లినుందని, దీంతో ఆర్టీసీ బిలియన్ డాలర్ కార్పొరేషన్‌గా అవతరించిందన్నారు. రూ.500 గ్యారన్ సిలిండర్ పథకానికి రూ.723 కోట్లు కేటాయించారు. అలాగే గృహజ్యోతి పథకానికి రూ.2,418 కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయించారు. అల్పాదాయ కుటుంబాలకు ఉచిత విద్యుత్ అందించడానికి తీసుకొచ్చిన గృహజ్యోతి పథకం ఈ ఏడాది మార్చి 1వ తేదీ నుంచి అమల్లోకి వచ్చిందని, 200 యూనిట్ల కంటే తక్కువ విద్యుత్ ఉపయోగించే ఇళ్లకు ఉచిత కరెంట్ అందించడం ఈ పథకం ముఖ్య ఉద్దేశమన్నారు. ప్రజాపాలన సేవా కేంద్రాల ద్వారా దరఖాస్తులను తీసుకుని అర్హులైన వారందరికీ ఉచిత విద్యుత్‌ను ప్రభుత్వం అందిస్తుందని తెలిపారు. ఆర్థిక 15 నాటికి 45,81,676 గృహాలకు ఉచిత విద్యుత్‌ను అందించామని, ఈ పథకం కింద జూన్ వరకు సరఫరా చేసిన విద్యుత్‌కు డిస్కంలకు ప్రభుత్వం అందించిన మొత్తం రూ.583.05 కోట్లుగా వివరించారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ సీక్వమ్ కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ.2,148 కోట్లు ప్రతిపాదించింది. నిరుపేద,మధ్య తరగతి కుటుంబాలు తరచుగా పెరిగి గ్యారన్ సిలిండర్ ధరలు మోయలేని భారంగా మారాయని,వారి ఆదాయంతో పోలిస్తే పెరిగిన సిలిండర్ ధర వారికి ఒక ఆర్థిక సమస్యగా భావించి రూ.500కే గ్యారన్ సిలిండర్ పథకాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ ప్రవేశపెట్టింది. మహిళాశ్రీ పథకం కింద రూ.500కే వంట గ్యాస్ సిలిండర్‌ను అందిస్తున్నారు. ఇప్పటి వరకు ఈ పథకం ద్వారా 39,57,637 కుటుంబాలకు లబ్ధి చేశారుంది. ఈ పథకానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటి వరకు రూ.200 కోట్లు వెచ్చించగా తాజాగా బడ్జెట్‌లో రూ.723 కోట్లు కేటాయించింది. పూటగిడవని నిరుపేదలకు గూడును సమకూర్చడం ప్రభుత్వం కర్తవ్యంగా భావించి ఇందిరమ్మ ఇండ్లు అనే పథకం ప్రారంభించామని డిప్యూటీ సీఎం తెలిపారు. ఈ పథకం నూతన గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టామని, జళ్ళు కట్టుకోవడానికి పేదలకు రూ.6లక్షల ఆర్థిక సహాయం చేస్తుందన్నారు. ఎన్సీ,ఎన్సీ లబ్ధిదారులకు రూ.6లక్ష సహాయం అందిస్తామన్నారు. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రతి నియోజకవర్గంలో కనీసం 3,500 ఇండ్ల చొప్పున మొత్తం 4,50,000 ఇండ్ల నిర్మాణానికి సహకారం అందించాలని నిర్ణయించామన్నారు. తమ ప్రభుత్వం అర్హులైన రైతులకు మాత్రమే లబ్ధి చేశారేలా రైతుబంధు పథకం స్థాన రైతు భరోసాను తీసుకువచ్చిందని డిప్యూటీ సీఎం వివరించారు. ఈ పథకం ద్వారా అర్హులైన రైతులకు ఎలా ఎకరానికి రూ.15వేల చెల్లింపాలన్నది నిపురత్వ సంకల్పమన్నారు. దీని అమలుకు విధివిధానాలు చర్చించి నిర్ణయించడానికి ఒక కేబినెట్ సభ కమిటీ ఏర్పాటు చేశామన్నారు. ఆసెంబ్లీలో చర్చించి ఎమ్మెల్యేలు అభిప్రాయాన్ని తీసుకుని అమలు చేయాలిని విధి విధానాలపై తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు.

గురువారం పార్లమెంటు ఆవరణలో ధర్మా చేస్తున్న తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ఎంపీలు కడియం కావ్య, అనీల్ కుమార్, మల్ల రవి, రఘురామ్ రెడ్డి తదితరులు

ఢిల్లీలో తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ఎంపీల ధర్మా

ప్రజాతావర్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్,జులై25: బడ్జెట్‌లో అంధ్రప్రదేశ్‌కు కేటాయింపులు చేయడాన్ని తాము వ్యతిరేకించడం లేదని, కానీ తెలంగాణకు ఇవ్వకపోవడాన్ని ప్రశ్నిస్తూమని నాగేరకర్పూల్ ఎంపీ మల్లు రవి అన్నారు. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగిందంటూ తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ఎంపీలు ఢిల్లీలో ధర్మా చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా మల్లు రవి మాట్లాడుతూ... విభజన పట్లంతో ఇచ్చిన హామీలను కేటంల ఏపీకి మాత్రమే అమలు చేసేలా బడ్జెట్‌లో హామీలు,కేటాయింపులు ఉన్నాయన్నారు. తెలంగాణలోని పాత 9 జిల్లాలకు వెనుకబడిన ప్రాంతాల కింద నిధులు ఇస్తామని చెప్పి దాని గురించి బడ్జెట్‌లో ఎమీ మాట్లాడలేదన్నారు. బడ్జెట్‌లో తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయంపై ప్రధాని మోడీకి, కేంద్ర ఆర్థిక శాఖకు లేఖలు రాసినట్లు చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రయోజనాలపై డిజిపిలో బిఆర్ఎస్ రాజీపేదీందని విమర్శించారు. తెలంగాణకు న్యాయం జరిగే వరకు పార్లమెంట్‌లో పోరాడుతామని అన్నారు. భువనగిరి ఎంపీ చామల కిరీణ్‌కుమార్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ... తెలంగాణ ప్రజలు తాముకన్న నమ్మకాన్ని డిజిపి ఎంపీలు వమ్ము చేశారన్నారు. కేంద్ర మంత్రివర్గంలో తెలంగాణ నుంచి ఇద్దరు ఉన్నప్పటికీ న్యాయం జరగలేదన్నారు. విభజన పట్లం 2014లో ఉంటే నాటి నుంచి లేని కేటాయింపులు ఈసారి బడ్జెట్‌లోనే ఎందుకు చేశారో చెప్పాలన్నారు. ప్రధాని కర్పూని కాపాడుకోవడానికే నితీష్‌కు చెందిన బీహార్,పంజాబ్‌బాకు చెందిన ఎపీ రాష్ట్రాలకు న్యాయం చేశారని విమర్శించారు. డిజిపి ఎంపీలకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయంపై పోరాటం చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

చీల్చి చెండాడుతాం

>>> మహిళలపట్ల కూడా చాలా విషయాలు సృష్టంగా చెప్పాల్సిన అవసరం ఉండే..ఏదో కొత్తగా లక్ష కోట్లు వరకు వడ్డీ లేని రుణాలు ఇస్తామని చెప్పారు. అది ఆలెడి ఉన్న స్కీమ్..దురదృష్టం ఎంటంటే ..ప్రభుత్వం రేపల్లవ తర్వాత మేం కనీసం 6వేలల సమయం ఇవ్వాలనుకున్నాం. నేను కూడా వడ్డగా శాసనసభకు రాలేదు. కానీ ఈరోజు బడ్జెట్ చూస్తే ఏఒక్క ఫోలీ ఫార్చులేవనే జరగలేదు. రాష్ట్రానికి సరిబంధించిటువంటి ఏఒక్క విషయంలో కూడా ఈఅర్హక ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు పాలనీ పార్పూలేవనే చేసినట్లుగా కనబడటం లేదన్నారు.

ఇది పూర్తిగా రైతు శత్రువు ప్రభుత్వం ...

వ్యవసాయం విషయంలో మాకు న్నట్లమైన అవగాహన ఉండే. ఈరాష్ట్రంలో వ్యవస్థాయ స్త్రీరకరణ జరగాలని,మేం రెండు వంటలకు రైతుబంధు ఇవ్వాం. వీళ్ళేమో ఎగ్గడుతామని చెబుతున్నారు. రైతులకు ఇచ్చిన డబ్బు పాడుచేసినం ..చెడగొట్టినం..దుర్నియోగం చేసినం అనే పద్ధతిలో దురదృష్టకరమైన వ్యాఖ్యలు చేస్తున్నారు. అంటే ఇది పూర్తిగా రైతు శత్రువు ప్రభుత్వో అని తెలుస్తుంది. ధాన్యం కొనుగోలు చేయలేదు. విద్యుత్ సరఫరా చేయడం లేదు. నీళ్లు సరఫరా చేయడం లేదు. చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఇంకా రైతుబంధు ,రైతుభరోసా ప్రస్తావన లేదు. రైతు భరోసా ఎప్పుడు వస్తారని మా ఎమ్మెల్యేలు అరేస్తే కనీసం సమాధానం చెప్పడం లేదు. కాబట్టి రైతులను ప్రోత్సకార్థులను ప్రభుత్వం వందించినదని కేసీఆర్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

బడ్జెట్ ప్రసంగంలా లేదు..రాజీయ ప్రసంగంలా ఉంది..

ఇంద్రియంలో పాలనీ ఏమిటి..?ఎం లేదు వట్టిదే గ్యాస్ ..ట్రాప్. ఇదేదో స్టోర్ టెల్లింగ్‌లా ఉంది తప్పా ..బడ్జెట్‌లా లేదు. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ,పారిశ్రామిక, ఐటీ ఇంకా ఇతర అనేక పాలసీలు..వేదవర్గాలకు సరిబంధించి పాలనీ ఏమిటి ..?అనే ఒక్కదానిపై స్పష్టత లేదు. అంతవట్టిదే గ్యాస్, ట్రాప్. బిల్లరవల్లల ప్లాట్‌పోషిన్లు స్పీచ్‌లాగా ఉంది తప్పా అది బడ్జెట్ ప్రసంగంలా లేదు. నిర్దిష్టంగా ఈపనిని మేం చేస్తాం..మాగ్నో..మాటాగ్నోకే ఇవి అనే పద్ధతికానీ, వధుకానీ లేదు. ఇది వేదల బడ్జెట్ కాదు ..రైతుల బడ్జెట్‌కాదు ..ఎవరి బడ్జెట్ రేపు మీకు బిళ్ళేపడతో తెలుస్తుంది. భవిష్యత్‌లో ప్రభుత్వాన్ని బ్రాహ్మండంగా చిల్చి చెండాడుతాం అని కేసీఆర్ పేర్కొన్నారు.

భట్టి బడ్జెట్ విందుకు హాజరైన సిఎం రేవంత్

ప్రజాతావర్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్,జులై25: 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.2,91,159 కోట్లతో కూడిన తెలంగాణ రాష్ట్ర బడ్జెట్‌ను ప్రవేశ పెట్టిన డిప్యూటీ సీఎం,ఆర్థిక శాఖ మంత్రి మల్లు భట్టి విక్రమార్క గురువారం సాయంత్రం ప్రజా భవన్‌లో మంత్రులు,ఎమ్మెల్యేలు,ఎమ్మెల్సీలు, ఆధికారులకు విందు ఇచ్చారు. డిప్యూటీ సీఎం ఇచ్చిన బడ్జెట్ విందుకు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి హాజరయ్యారు.

మారిటానియాలో పడవబోల్తా, 15 మందిమృతి

లబాబా, జులై 25: ఆఫ్రికాలోని మారిటానియా సముద్రతీరంలో ఘోర బోటు ప్రమాదం జరిగింది. యూరప్ దిశగా వెళుతున్న బోటు బోల్తాపడి 15 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. మరో 150 మంది గర్భంతయినట్లు ఇంటర్‌ప్లస్‌లో ఆగ్నేజిషేవ్ ఫర్ మైగ్రేషన్ అథారిటీ వెల్లడించింది. సహాయక చర్యలు కొనసాగుతున్నట్లు తెలిసింది. సుమారు 300 మంది వలసదారులతో వెళుతున్న బోటు మారిటానియా రాజధాని నాగ్‌జ్‌గ్ సమీపంలో ప్రమాదహతాత్మ బోలానతపడింది సమాచారం అందుకున్న కోస్టగార్డు సిబ్బంది 120 మందిని రక్షించినట్లు బుధవారం ఐ.ఎం ప్రకటన విడుదలచేసింది. దురదృష్టవశాత్తూ 15 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లు తాజాగా తెలిసింది. వర్షిమ అత్యధికం చెంది వేలాదిమంది స్పృహను కోసిన కాసర్ దీవులకు వలస వెళుతున్నారు. దీనికోసం చిన్న చిన్న చేపల బోళ్ళ ద్వారా అక్కంటిక్ సముద్రంలోనెగెలేట్ మార్గంలోప్రయాణించి మారిటానియాకు చేరుకుంటున్నారు. అక్కడినుంచి ఉత్తరదిక్కుగా ప్రయాణించి కాసర్ దీవులు చేరుకుంటారు.

వారం - వర్షం
తేది   : 26-07-2024, శుక్రవారం
శ్రీ క్రోడ నామ సంవత్సరం, ఆషాఢమాసం, దక్షిణాయనం, గ్రీష్మ ఋతువు, కృత్తికక్షత్రం, షష్ఠి రా.11.31 ఉత్తరాభ్యాద్ర మ.2.29 వర్షం రా.1.44-3.14 దు.ఉ.8.29-9.21, 2) మ.12.48-1.40 శుభసమయం   : ఉ.9.15-10.00, సా.5.20-6.15 రాహుకాలం - ఉ.10.30-12.00

వార్తాఫలం
మేషం : కుటుంబ సభ్యులతో ఏర్పడిన వివాదాలు పరిష్కరించుకొంటారు. భాగ స్వామ్య వ్యాపారాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి.
వృషభం : పనులు చకచకా సాగుతాయి. ఆర్థిక లాభాదేవీలు లాభిస్తాయి.
మిథునం: పనుల్లో జాప్యం జరిగిన చివరికి పూర్తి చేస్తారు. సోదరుల నుండి కీలక సమాచారం.
కర్కాటకం : వ్యవహారాలలో అరోధాలు ఏర్పడిన అధిగమిస్తారు. వివాదాలు, కొపతాపాలకు దూరంగా వుండండి.
సింహం: బంధంపులతో ఏర్పడిన వివాదాలు పరిష్కరించుకొంటారు. వృత్తి, ఉద్యోగాలలో పదోన్నతులు.
కన్య : మిత్రులతో ఏర్పడిన మాటపట్టించులు తొలుగతాయి. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు లాభిస్తాయి.
తుల : ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకొంటారు. బంధువుల నుండి కీలక సమాచారం అందుకొంటారు.
వృశ్చికం: ముఖ్యమైన పనులలో ఎదుర్కొన అటంగా మిత్రుల సాయంతో విలంకించుకొంటారు.
ధనుస్సు: తొలుం, వినోదాలు, శుభ కార్యాలలో చురుకుగా పాల్గొంటారు. బాకీలు వసలుపుతాయి.
మకరం: కొత్త ఉద్యోగ ప్రాప్తి పొందుతారు. సంఘంలో ఆదరణ పొందుతారు.
కుంభం: ఆర్థిక వ్యవహారాలలో స్వల్ప లాభాలు పొందుతారు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు లాభిస్తాయి.
మీనం : ధన, వస్తు లాభాలు పొందుతారు. చిన్ననాటి మిత్రుల నుండి కీలక సమాచారం అందుకొంటారు.
- శ్రీమతి మునిమ్ శరీఫ్, డి.వి. కైరంబాబ్

కొత్తగా ‘మహిళా శక్తి’

>>> 15వ ఆర్థిక సంఘం కేటాయింపుల నుంచి నిధులను సమీకరించి తాగునీటి ఎద్ద దీని సమర్థవంతంగా వేసవీలో ఎదుర్కొమ్మన్నారు. భవిష్యత్తులో అన్ని గ్రామాలు ప్రజలకు నల్లల ద్వారా రక్షిత మునీటి సదుపాయం కల్పిస్తామన్నారు.

ఇందిరా మహిళా శక్తి పథకం తెలంగాణ ప్రభుత్వం 63లక్షల మహిలలను విజయవంతమైన వ్యాపార, పారిశ్రామిక చేతలుగా తీర్చిదిద్దే ద్యేయంతో ఇందిరా మహిళా శక్తి పథకాన్ని రూపకల్పన చేసినట్లు, స్త్రీ నిధి ఏర్పాటు, బ్యాంకులతో అనుసంధా నం అనే మార్గాల ద్వారా లక్షల కోట్ల రూపా యల ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించి ఈ లక్ష్యం సాధిస్తామని ఆర్థిక మంత్రి చెల్లడించారు. మహిళా బెల్‌తోపాక పారిశ్రామికవేత్తల కోసం ఉమ్మడి ప్రాసెసింగ్ కేంద్రాలతో పాటు ప్రతి శాసనసభ నియోజకవర్గానికీ ఒక ప్రత్యేక చిన్న తరహా పారిశ్రామిక పార్కును ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఈ పథకం ద్వారా ప్రభుత్వం యేటా 500 గ్రామీణ సంఘాలకు / ప్రాంతీ య స్థాయి సమాఖ్యలకు లబ్ధి చేశారే విధం గా కార్యక్రమణ చేపట్టి, రాబోయే 5 సంవ త్సరాలలో 25వేల సంస్థలకు విస్తరించవేయ దానికి కృషి చేస్తామన్నారు. ఇందిరా మహిళా శక్తి పథకంలో భాగంగా రుణభీమా పథకాన్ని ఈ సంవత్సరం మార్చి నెలలో ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పథకం కింద సభ్యులకు మరలించినప్పుడు అను పేరున ఉన్న రుణాన్ని గరిష్టంగా రెండు లక్షల రూపాయల వరకు మాఫీ చేయడం జరుగుతుంది. దీని కోసం రూ.50.41కోట్ల రూపాయలను కేటాయించినట్లు తెలిపారు. స్వయం సహాయ సంఘాల్లోని దాదాపు 63.86లక్షల మంది మహిళా సభ్యులకు జీవిత భీమా సౌకర్యం కల్పిస్తామన్నారు. స్వయం సహాయక సంఘాల్లోని సభ్యులు ఎవరైనా ప్రమాద హత్య మరణిస్తే వారికి రూ.10లక్షల జీవిత భీమా చేయడం జరిగిందన్నారు. దీంతో పాటు సూర్యో యూనిఫాంల కుట్టు వార్షిలను జతకు రూ.50రూపాయల నుట్టు రూ.75 రూపాయలకు పెంచినట్లు, దీని వల్ల 29, 680 మంది మహిళా సభ్యులకు సుమారు రూ.50కోట్లు రూపాయల లబ్ధి చేశారుతుం దని అంతరూప సేసినట్లు తెలిపారు. స్వయం సహాయక బృందాలలోని మహిళా సభ్యులు తయారు చేసే ఉత్పత్తుల విక్రయానికి మదాపూరోలోని శిల్పారామం వద్ద ద్వారా మహిళా బజారు ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించినట్లు, దీని కోసం గెర్నెక్ 3.20 ఎకరాల భూమిలో 106 దుకాణాలతో కూడిన నైట్‌బజారు కాంప్లెక్స్‌ను అవుగించామన్నారు.

తమ పూర్వీకులందరూ సాధించిన ఘన విజయాలను గురించి గర్వపడని వారు, ముందు తరాల వారు తమని గుర్తించగల ఏ కార్యాప్తి సాధించలేరు.

-మెకాలే

రైతే రాజు..

500 గ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన మొట్ట మొదటి బడ్జెట్‌ను మూడు కీలకాంశాల ఆధారంగానే రూపొందించారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ సర్కారు కొత్తసంవత్సర బడ్జెట్‌ను రెవెన్యూ మంత్రి భట్టి విక్రమార్కు ఆసెంబ్లీలో గురువారం ప్రవేశ పెట్టారు. రైతే రాజు, రైతు సంక్షేమమే మాకు ముఖ్యం, రైతును అన్నివిధాలా ఆదుకుంటామని వదేపదే చెప్పతూ వచ్చిన పాలకులు అనుకున్నట్లుగానే బడ్జెట్‌లో సింహ భాగం కేటాయింపులు జరిపారు. వ్యవసాయ రంగానికి 72,659 కోట్లు కేటాయింది మాది రైతు పక్షపాతి ప్రభుత్వం అని చెప్పే ప్రయత్నంచేసారు. వ్యవసాయానికి అనుసంధానంగానే ఉన్న ఉద్యానవన శాఖకు 737 కోట్లు, పశుసంపదకశాఖకు 1980 కోట్లు కేటాయింపారు. గ్రామీణహాడిపరిశ్రమ అభివృద్ధికి తమవంతుగా అన్నట్లు సాయం జరిగిందనే చెప్పాలి. ఏ ప్రభుత్వం అధికారం లోకి వచ్చినా విద్య,వైద్యం, సాగు,తాగునీరు, విద్యుత్, వ్యవసాయ రంగాలకు ఆ తర్వాతనే సంక్షేమరంగానికి ప్రాధాన్యతనిస్తుంటాయి. ఈసారి రేవంత్ ప్రభుత్వం వ్యవసాయరంగం తర్వాత ఎక్కువగా సంక్షేమానికి పెద్ద పీట పెంచుకుంది. పెన్నా కల్యాణ కులాల సంక్షేమానికి బడ్జెట్‌లో 33,124 కోట్లు కేటాయించడం, ఎస్సీ సంక్షేమానికి కూడా 17,056 కోట్లు కేటాయించిన ప్రభుత్వం మైసూర్‌ను కూడా ఎక్కడా విస్మరించలేదన్న జాగ్రత్తలు తీసుకుంది. మైనార్టీ సంక్షేమానికి 3003కోట్లు, టీసీ సంక్షేమానికి 9200 కోట్లు కేటాయించిన రేవంత్ సర్కారు ఇక తర్వాత గ్రామీణ తెలంగాణకుఅధ్యక్ష ప్రాధాన్యం ఇచ్చిందనే చెప్పాలి. పంచాయితీల పరిపుష్టి, గ్రామసీమల అభివృద్ధి కాంగ్రెస్ నినాదం అని వదేపదే ఎన్నికల్లో ప్రచారంచేసిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ముందు పంచాయితీ రాజ్ గ్రామీణ అభివృద్ధికి 29,816 కోట్లు కేటాయించి గ్రామసీమలపై తమకు ఉన్న మక్కువ ఇదేనని సందేహం ఇచ్చింది. వెనకబడిన తరగతులకు కేటాయింపులు పెంచాలి, రిజర్వేషన్‌కోటాను పెంచాలని వదేపదే వస్తున్న డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా ఆ వర్గాల్లో ఎక్కడా విమర్శలు ఎదురుకాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నట్లు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చెపుతున్నాయి.వెనకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి 9200 కోట్లు కేటాయించారు. వైద్యఆరోగ్య రంగాన్ని మరింతగా పటిష్ఠంచేయాలిని అవసరం అంతైనా ఉంది. గత ఏడాదికంటే కొంత మేర పెరిగినట్లు కనిపించినా గ్రామీణ తెలంగాణలో వైద్యఆరోగ్యరంగాన్ని మరింతగా పటిష్ఠంచేయాలిని అవసరం అంతైనా ఉంది. గత ఏడాదికంటే చెప్పగల సందేహం ఇచ్చింది. వెనకబడిన తరగతులకు కేటాయింపులు పెంచాలి, రిజర్వేషన్‌కోటాను పెంచాలని వదేపదే వస్తున్న డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా ఆ వర్గాల్లో ఎక్కడా విమర్శలు ఎదురుకాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నట్లు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చెపుతున్నాయి.వెనకబడిన తరగతుల సంక్షేమానికి 9200 కోట్లు కేటాయించారు. వైద్యఆరోగ్య రంగాన్ని మరింతగా పటిష్ఠంచేయాలిని అవసరం అంతైనా ఉంది. గత ఏడాదికంటే కొంత మేర పెరిగినట్లు కనిపించినా గ్రామీణ తెలంగాణలో వైద్యఆరోగ్యరంగాన్ని మరింతగా పటిష్ఠంచేయాలిని అవసరం అంతైనా ఉంది. గత ఏడాదికంటే చెప్పగల సందేహం ఇచ్చింది.

వేచిపూడాలి. ఇక సాగునీటి రంగానికి 22,301 కోట్లు కేటాయింపులు కొంతమేర పర్యాలేసినవింది. వ్యవసాయరంగంతోపాటే రైతాంగానికి అత్యంత కీలకమైన సాగునీటిరంగం రెండిప్రాధాన్యంగా గుర్తించాలిని ఉంది. సాటునీటికి కొరతలేని వ్యవస్థను నిర్మించాలిని ప్రధాన జాధ్యత పాలకులపై ఉంది. ప్రాథమిక స్థాయినుంచి ప్రభుత్వపరిధిలోని విద్యారంగాన్ని ఆమూల్యగ్రాం ప్రక్షాళన చేయాలిని అవసరం ఎంతో ఉంది. ఇందుకోసం ఈసారి బడ్జెట్‌లో రేవంత్ సర్కార్ 21,292 కోట్లు కేటాయిం చింది. గడవిన పదేళ్లలో ఉన్నత విద్యాసంస్థలు అనేకం వచ్చాయి. కొత్తరాష్ట్రానికి కొత్తయూనివర్సిటీల స్థాపన కూడా జరిగింది. విద్యావ్యవస్థలో ఆమూల్యగ్రాంమార్పులు రాకపోతే భావితరాలిని ముప్పు ఎదురవుతుందన్నది ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. డిసీతోపాటు ఎన్నికల హామీల్లో గృహలక్ష్మి, ఉచిత గ్యాస్ సిలిండర్లు వంటి పోషిలంతోపాటు పింఛన్లు కూడా నాలుగుసేలకు పెంచుతా మని రేవంత్ప్రకటించిన సంగతి తెలిసిందే. గ్యాస్ సిలిండర్లకోసం 723 కోట్లు కేటాయించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉచితవిద్యుత్‌కు 2418 కోట్లు కేటాయించింది. ఇక ప్రపంచంలోనే అగ్రశ్రేణి నగరాలసరసనదేసిన గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌నగరాభివృద్ధికి పదివేల కోట్లు కేటాయించింది. శంషాబాద్ విమానాశ్రయం వరకూ మెట్రో విస్తరణకు 100కోట్లు,కేటాయించడంతోపాటు మూసీరివర్ డ్రంట్ అదునకరణకుకు 1500 కోట్లుపైగానే టాయింపులు జరిపారు.మెట్రోకారిడార్ల విస్తరణకోసం 24వేలకోట్లకుపైగా కేటాయింపులు జరపడం రవాణా వ్యవస్థను గ్రేటర్‌కు అనుసంధానం చేసే అత్యంతసీనిపింది. రీజిల్‌ రింగ్ రోడ్డు విస్తరణకు కేటాయింపులు పెరిగాయి. ట్రీవల్ అర్వీ ఉత్తరప్రాంత అభివృద్ధికి 13వేల కోట్లు, దక్షిణప్రాంతానికి 13వేల కోట్లు ఖర్చుచేస్తామని ప్రకటించిన సర్కారు ఇందుకోసం తొలుత 1525 కోట్లునుప్రతిపాదించడం గమనార్హం. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా గ్రేటర్ తాగునీటి అవసరాలకోసం 3385 కోట్లుకేటాయింపులు జరిపారు. మహానగరంలో సామాన్య, మధ్యతరగతికి అందుబాటులో కాబిలైట్ టౌన్‌షిప్‌లు తెస్తామని ప్రకటించారు. ఐతే కాండార్, పారిశ్రామిక కారిడార్లు విస్తృతంగా పెరుగుతున్న క్రమంలో మహానగ రంలో ఉద్యోగార్థులకు ఇలాంటి టౌన్ షిప్‌లు ఎంతో అవసరం అని చెప్పక తప్పదు. మొత్తంగా హాస్తి ఎన్నికల్లో ప్రకటించిన హామీల్లో ఉచిత విద్యుత్, గ్యాస్ సిలిండర్లకు మాత్రమే కేటాయింపులు కనీపిస్తు న్నాయి. వుడ్లులు ఎంతోకాలంగా ఎదురుచూస్తున్న రెండిన పింఛన్లను ఈ బడ్జెట్‌లోప్రస్తావించలేదు. మొత్తంగాహాస్తి బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో సింహభాగం వ్యవసాయానికి కేటాయింపులు జరిపి తమది రైతు ప్రభుత్వం అని చెప్పొకనే ప్రయత్నాలుచేసిందని చెప్పడంలో ఎలాంటి సందేహంలేదు.

ఔను మనలో చాలా మందికి ఏమీ తెలియదు. తెలిసిన కొద్దాపాటి జ్ఞానంతో మనల్ని మనం గొప్పగా ఊహించుకుంటాం. ఇదే మన అజ్ఞానం.

సాక్రటీస్

అస్పృశ్యత ఒకపాపం. నికృష్టమైన నరం, ఈ పామును తొందరగా చంపకుంటే, అది హిండు అవుతుంది మింగేస్తుంది.

మహాత్మాగాంధీ

ప్రజావాక్కు

అధ్యక్ష పోటీలో కమలాహారిని!

అమెరికా ప్రెసిడెంట్ జోబైడెన్ తనకున్న అనేక బలహీనతల వలన, డెమోక్రాట్స్ సలహా మేరకు ఎన్నికల పోటీ నుండి విరమించి, తన వైస్ ప్రెసిడెంట్ అయిన కమలా హారిని ప్రెసిడెంట్ పదవికి ప్రతిపాదించడం ముదాప పాం. దీనితో బుల్డొట్టు గాయం కారణంగా ఇంకా ఎక్కువ ప్రజాదరణ పొందుతున్న డోనాల్డ్ ట్రంప్ గొంతులో వెల త్కాయ వచ్చినా పోటీనిమిగ్గింది. భారత్ కూడా తన అత్యధి త్యాన్ని నవాలుగా స్వీకరించి ప్రజల మనసులను గెలుచు కోవడానికి ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేస్తున్నది. డెమోక్రాట్లు కూడా తమ సపోర్ట్‌ను తక్కువ చేయకుండా సహకరిస్తున్నారు. రేపు నవంబర్ ఎన్నికలలో ఎవరు గెలుస్తారో ఇప్పుడే అంచనా వేయడం కష్టం. కమల ఎన్నికయితే మాతృదేశం అయిన భారత్‌తో సత్సంబంధాలు మరింత ధృఢపడతాయని ఆశిద్దాం..

-ఎన్.రామలక్ష్మి, సీనియర్‌బాబ్

పునరాలోచన చేయాలి

ఎంటిబిఎస్ బిడిఎస్ అడ్మిషన్ల కొరకు నీట్ ఎగ్నైమెంట్‌ననే లీకేజీపై సుదీర్ఘ కొద్దుతీర్పు చాలా విద్యారంగానూ విచిత్రంగా గమనా ఆనిపిస్తూ ఉంది. కోర్టులు కాగితాలు జేన్ చేసుకోని తీర్పు నివ్వడం ఆనాటి నుండి ఈనాటి వరకు జరుగుతూ వచ్చింది.ప్రభుత్వం ఈవిషయంలో చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించాలి. లీకైన నీట్ ఎగ్నైమెంట్‌నే అధారంగా కాకుండా ఇంటర్వ్యూ ద్వారానే వచ్చిన మార్కుల ఆధారంగా లేదా ఇతర ప్రత్యక్ష మ్యాయ ప్రతిభా పాటలు ఆధారంగా అడ్మిషన్లు ఇవ్వాలి.

-వీరగంట భాస్కరరావు, పొజ్జలి

రహదారుల మరమ్మత్తులకు వినియోగించాలి

కేంద్ర బడ్జెట్‌లో రాష్ట్రంలోని ఎనిమిది వెనకబడిన జిల్లాలకు రూ.50కోట్ల చొప్పున కేటాయించడం హర్షణీయం. వెంటనే ఆ నిధుల మొత్తాన్ని బిడ్లమైన రహదారుల మరమ్మత్తులకు వినియోగించాలి. కేటాయించిన నిధులు సర్వీసిరాగమం చేసుకుంటూ నియమ నిబంధనలను పాటించి, నిధుల ప్రభుత్వం మన పాస్‌మెంట్‌నే సభ్యులు మరిన్ని నిధుల కోసం గట్టి ప్రయత్నం చేయాలి. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, ప్రజల జీవన ప్రమాణాల మెరుగుకు అంతకు మించి మరోమార్గం లేదు.

-గిరిరామ్ రామకృష్ణ, ఏలూరు, ఏలూరుజిల్లా

ఎడిట్ పేజీకి.. అధిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు పంపగలరు ఈ కింది ఈ మెయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు. e-mail: editpage@vaartha.com

నిర్మలమ్మ పద్దులో సమతూకం లేదా!

వికీకే భారత్ 2047 లక్ష్యం చేధించేందుకు ఉద్దేశన చర్యలు చేపట్టింది. ప్రస్తుత ఆర్థికసంవత్సరం 2024-25 లో ద్రవ్యలోటు 4.9 శాతానికి పరిమితం చేయాలని నిర్దేశించుకుంది. అదే విధంగా వృద్ధిరేటు ఏడుశాతం వరకు ఉండొచ్చని అంచనా వేసింది. కాంగ్రెస్ తల్లిని చంపి బిడ్డను వేరు చేసినదనే భావంతో ఉన్న ప్రధాని కాంగ్రెస్ పాలిస్తున్న తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని బడ్జెట్‌లో అనాధను చేశారనే అభిప్రాయం నెలకొన్నది. రాష్ట్రంలోని కీమ్సరెడ్డి, నంజులు మంత్రులుగా ఉండి కేటాయింపుల్లో గుండునున్నా రావడమేమిటని నెటిజన్లు ప్రశ్నిస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రజలు మోడిని నమ్మి రిసీట్లు ఇచ్చిన పాపానికి నట్లేబుముంబారనుకుంటున్నారు.

కేం ద్రంలో హాస్తి కోట్లిన మోడి ప్రభుత్వం పూర్తిస్థాయి బడ్జెట్ ఒక ఆశ. అనేక నిరాశల మధ్య ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ లోక్ సభలో 48.21 లక్షల కోట్లతో బడ్జెట్ ను నిరాదంబరంగా ప్రవేశపెట్టింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని భాగస్వామ్య రాష్ట్రాలకు పెద్దపీట వేసింది. మోడి ప్రభుత్వం భవిష్యత్ రాజకీయాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తెలంగాణకు బడ్జెట్‌లో భారీగా నిధులు కేటాయింపకపోయింది. ప్రభుత్వం మారినా కేంద్రంలోని బిజెపి తీరు మారలేదు. దశాబ్దంగా రాష్ట్రానికి దక్కించి గుండు సున్నానే. ఇన్నాళ్లు తెలంగాణ, ఎవీలకు విభజన చట్టంలోని అనేక హామీలను నెరవేర్చకుండా దాటవేసిన కేంద్రప్రభుత్వం అధికార పీఠం కిందికి నీళ్లు వస్తాయనే భయంతో అంద్రప్రదేశ్ ను అందలం ఎక్కించబింది. ఏమాత్రం రాజకీయసంకల్పం లేకపోతే ఇలాగే ఉంటుంది. ఈ బడ్జెట్ రైతులకు, తెలంగాణకు ఎంతో కొంత మేలు చేస్తుందని ఎదురుచూసేనని వారికి దింపుడు క్షణం ఆలేలే మిగిలాయి. ఇలా ఆశ పెట్టుకోవడానికి కారణాలు లేకపోలేదు. అందులో మొదటిది వ్యవసాయం పండుగలా లేదన్న వాస్తవాన్ని ఆర్థిక సర్వే గుర్తించింది. ఈ పరిస్థితిలో స్వయం భవిష్యత్ మరింత క్లిష్టతరం కాగలదని కూడా సర్వే అంగీకరించింది. రెండవ వర్గాయం ప్రధాన మంత్రిగా దేశంలో పలు చోట్ల రైతుల ఆందోళనలు మిన్నం టీనాయి. ఇది రైతుల అసంతృప్తికి ప్రతిబింబితే పరిణామమే. ఇప్పటికే గ్రామీణ ప్రాంతంలో అన్నదాతలు అసంతృప్తికి లోకైతే ఎలాంటి పరిణామాల చవిచూస్తారో పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో తెల్చివచ్చింది. అయితే వ్యవసాయానికి ఈ పెంపు రైతాంగానికి ఏ విధంగా ఉతం ఇస్తుందో ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ బడ్జెట్‌లో వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలకు రూ.1.52 లక్షల కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. పైగా ఉత్పాదకత, వాతావరణాన్ని తట్టుకునే తొమ్మిది వంగడాలను పెంచడంపై దృష్టి సారించేలా చర్యలు చేపట్టడం అసవాయితీ. అంటే వ్యవసాయానికి కావాల్సిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్, సాధనాలు, నీటి వారుదల, విద్యుత్, హాల్‌లో పనతులు, ఎరువులు వగైరాలపై దృష్టి పెట్టడం ద్వారా అధిక ఉత్పత్తి సాధించడం అందుకు భిన్నంగా ప్రధాని రైతుల ఆదాయాన్ని రెట్టింపుచేస్తానని, కార్పొరేట్లకు దోచిపెట్టేందుకు రైతు వ్యతిరేక చట్టాలు తెచ్చి రైతులను నడ్డిచిరింది. 2023-24 సంవత్సరంలో 1,25,036 కోట్లు కేటాయించి ఎన్నో విమర్శలను ఎదుర్కొవాల్సి వచ్చింది.

అసమానతలు లేని సమాజం కులగణనతోనే సాధ్యం

అం ద్రప్రదేశ్‌లో ఏర్పడ్డ ప్రభుత్వం సత్కరమే సమగ్ర కుల గణన చేపట్టి సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు చేయూతనివ్వాలి.తెలంగాణలో సమగ్ర కులగణన సర్వే నిర్వహించాలని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ మేరకు ఆసెంబ్లీలో తీర్మానం కూడా ప్రవేశపెట్టింది. ఈ కులగణన తీర్మానానికి ఆసెంబ్లీ ఏకగ్రీవంగా అనుబంధ రంగాలకు ఈ కులగణన సర్వే రాష్ట్రంలో ఆయా వర్గాల వారీగా ప్రజల వివరాలు, వారి ఆర్థిక స్థితిగతులు, వాళ్ళు పొందుతున్న సంక్షేమ పథకాలకు సంబంధించిన పూర్తి సమాచారం ప్రభుత్వం సేకరించనుంది. ఎంత మంది ఏ సామాజిక వర్గానికి చెందిన వారుఉన్నారో వారి ఆర్థిక పరిస్థితితోపాటు వారి ఆర్థిక, విద్య, ఉపాధి అవకాశాలు ఎలా ఉన్నాయి అని పూర్తి వివరాలు సేకరించనున్నారు. దీనివల్ల ప్రస్తుతం అమలయ్యే సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అర్హులైన లబ్ధిదారులకే చేరుతున్నాయో లేదా అవకతవకులు జరుగుతున్నాయో? అన్న విషయాలపై ఓ క్లారిటీ రావడమే కాకుండా ప్రభుత్వం అమలు చేసిన కొత్తపథకాల విషయంలో ఏసా మజిలీ జరుగుతోంది ఎంత వర్గాయం చేయాలన్న సమాచారం కూడా దొరుకుతుంది. దీంతో అన్యాయం జరిగిన వర్గాలకు

ఎం.సురేష్ బాబు

న్యాయం చేకూర్చే ఛాన్స్ ఉంటుంది. వీటితోపాటు రాజకీయ పరంగా ఏ సామాజిక వర్గం వెనుకబడి ఉంది, ఎవరికిఎంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి ఉంది అన్నఅంశంపై కూడా ఓ స్పష్టత వస్తుంది.అధినేత్య శక్తులు తమ దామాషాకు, మూడు, నాలుగు రెట్లు అవకాశాలను నోకొస్తున్న నేపథ్యంలో గత ఏడు దశాబ్దాల రాజ్యాంగ పాఠనలో, ఎవరి హక్కుల కోసం వారు, ఎవరి అధినేత్యంకోసం వారు పరిమితం అయిపోతుందని, ఇతరులకు కలిపేపాకు లాగే మిగిలిపోతున్న బిసీ వర్గం, తమ హక్కులను తాము దక్కించుకోవాలంటే ప్రస్తుతం చేయవలసింది ఏమిటి అనేదానికి సరైన సమాధానం కావాలి. బిసీ కులాల ఆస్తిత్వ నిర్మాణం చిక్కబడాలి. బిసీ కులాల మధ్య అంతర్గత ఐక్యత పెరగాలి.ఈ రెండు జరగడానికి బేలుగా దామాషా హక్కుల కోసం సమిష్టి కృషి కాన సాగిస్తూనే, దొరుకుతున్న అవకాశాలు బిసీ కులాల మధ్య సమానంగా పంచి ఊరాలి. సరైన నాయకత్వ నిర్మాణం బిసీలకు కావాలి. జాతీయస్థాయిలో బిసీలకు సరైన గుర్తింపు దొరకాలి. అదే జాతీయస్థాయిలో బిసీ సంఘాన్ని వ్యవ

స్థీకృతం చేయకుండా పీలుకాదు. ఎంత కృషి చేయగలిగినా ఒకరిద్దరి, లేక కొందరి పరిమిత కృషి మాత్రమే సరిపోదు. వ్యవస్థీకృత నిర్మాణం ద్వారా బిసీల కేవల సమస్యల పరిష్కారానికి ఉద్యమాలజరగాలి.అంతిమంగా బిసీనాయకత్వంలో బలమైన రాజకీయ వేదిక నిర్మాణం జరగాలి. తద్వారా జాతీయస్థాయిలో బిసీలకు రాజ్యాధికారం చేపట్టాలి. దానితోపాటు ఎన్నో దామాషా హక్కులు వారికి ఉండాలి. ఇదే సమసమాజ నిర్మాణానికి దోహదం చేస్తుంది. బిసీలను వారి కర్మకు వాళ్ళను వదిలేకారు. కేవలం ఎన్నో,ఎన్నోల హక్కులకే రక్షణ కల్పించారు. నేడు ఏదే కీలకకారణం, ఎవరి ప్రాతినిధ్యం ఎంత ఉంది అనే కోణానికి సరిబంధించిన గణాంకాలను పరిశీల్చి, ఈ గణాంకాల పై ఆలోచనలు నిర్వహించి ఏమిది శాతం ఉన్నారోపార్లమెంట్ పది శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించి కల్పించి విన ప్రభుత్వం ఎప్పుడైతేమొదలుకొన్నా ఉన్న బిసీలకు 27 శాతం రిజర్వేషన్లకు పరిమితం చేశారు.కులాల కార్పొరేషన్లు ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ఆయా కులాల ఎమర్గెంటును సమస్యలను కిందిస్థాయిలో అర్థం చేసుకుని పరిష్కరించే అవకాశం కలుగుతుంది. •

మత్తు నుంచి జగతికి విముక్తి ఎప్పుడు?

ప్ర పంచంలో ఎక్కడైనా మంచి నీళ్లు దొరక్కపోవచ్చు. కానీ ప్రతి చోటా ఆందరికీఅందుబాటులోమధ్యం, మత్తు పదార్థాలు దొరుకుతున్నాయి అంటే అతిశయోక్తి కాదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మద్య సేవకర్తలూ నుండి న వారి నుండి వండు ముడుసలి వరకూ చాలా మంది మత్తులకు బానిసలైనారు. అనేక శారీరక మానసిక అనారోగ్యాలతో బాధపడుతున్నారూ.అదే సమయంలో కుటుంబసభ్యులకు, దేశానికి పెద్ద సమస్యగా మారుతున్నారూ. ఇటువంటి వారిని మత్తు నుంచి విముక్తి చేయడానికి, మత్తు పదార్థాలు అక్రమ రవాణాను అరికట్టేందుకు ఐక్యరాజ్యసమితిడిసెంబర్ 7, 1987న 42/ 112 తీర్మానం ద్వారా ప్రతి సంవత్సరం జూలై 26న అంతర్జాతీయ మారడన్లద్యాల వ్యతిరేక దినోత్సవం జరపాలని నిర్ణయించారు. ఈ 2024వ సంవత్సరం డి 26న జరిగినప్పుడు ఈ దినోత్సవం సందర్భంగా ఐక్యరాజ్య సమితి కోరుతుంది. 2021 నవేదిక ప్రకారం కేవలం 12 నెలలు కాలంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా 286 మిలియన్ల మంది మత్తులకు బానిసలైనట్లు తెలిసింది. ఈ మత్తులకు వలే ఈ మత్తుమందు వాడకం విస్తరించింది మానవుని నిన్నుత్తుచగా చేస్తూ సమాజ వినాశానికి దారితీస్తుంది. ఈ మత్తులకు బానిసలైన వారు వివిధ శారీరక మానసిక అనారోగ్యాలతో బాధపడుతున్నారు. ముఖ్యంగా గుండెవాల్చి, లీవర్, కేన్సర్, మూత్రపిండాల వ్యాధులు, లుకేమియా, అలెర్జియా వ్యాధులు, అల్టిమి, హింసా ప్రవృత్తివంటి వివిధ రోగాలతో బాధపడుతున్నారు. కుటుంబానికి భారంగా, సమాజానికి పెద్ద సమస్యగా మారుతున్నారు.జాతీయదేశంలో సుమారు 69 మిలియన్ల మంది డ్రగ్ అడిక్ట్ అయ్యారని తెలుస్తోంది.గంజాయి, కోకైన్, ట్రోసెమగర్ వంటి వివిధ మత్తు పదార్థాలను సేవించడం జరుగుతుంది. ముఖ్యంగా 15 నుంచి 64 సంవత్సరాల వయస్సు గల వారిలో ఈ మత్తు పదార్థాల వినియోగం ఎక్కువగా ఉంటుంది. మనదేశంలో సుమారు 21శాతం మంది మగవారు, రెండు శాతం మంది మహిళలే అల్లర్లకు లోకు బానిసలైనారు. విచిత్రం ఏమిటంటే చాలా రాష్ట్రాలకు మద్యపానమే ప్రధాన ఆదాయ వనరు. అధికారం కోసం

పలు పథకాలు ప్రకటించడం, వాటి అమలు కోసం పరోక్షంగా మద్యపానాన్ని పరోక్షంగా ప్రోత్సహించడం,ఆదాయం సమకూర్చుకోవడం ఇదే తంతు. దేశంలో పంజాబ్‌లో, దాదాపు ప్రతి కుటుంబం ఈసమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారూ. పాకిస్తాన్, నేపాల్, బంగ్లాదేశ్ అప్నానిస్థాన్ వంటి సరిహద్దు ప్రాంతాల నుంచి ముఖ్యంగా అప్రికా ఖండంలోని నైజీరియా, ఇమెక్సా వంటి దేశాల నుంచి మత్తుమందులు మన దేశంలో అక్రమ మార్గంలో ప్రవేశిస్తున్నాయి.ఆంధ్రప్రదేశ్, ఒడిశా రాష్ట్రాల నుంచి భారీఅవున్న గంజాయి దేశవ్యాప్తంగా అగుమతి అవుతూ, తరచూ పట్టుబడడం కనపడుతున్నా. హైదరాబాద్, బెంగళూరు, చెన్నై, న్యూఢిల్లీ వంటి ప్రధాన నగరాల్లో విప్పలవిడిగా మత్తుపదార్థాలు వినియోగం జరుగు

తుంది. ఇటీవలే న్యూఢిల్లీలోని అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలో ఒక వ్యక్తి కడుపులో నుండి సుమారు 11 కోట్ల రూపాయల విలువైన మత్తు పదార్థాలను బయటకు తీసి, పట్టకోవడం జరిగింది. అలాగే ఇటీవల బెంగళూరులో జరిగిన రేమ్ పార్టీలో మత్తుమందులు కలకలం సంచలనం సృష్టించింది. ఇక ఈ వారంలోనే 'బానర్ డ్రీపుల్ ఐటీ'లో మత్తు పదార్థాలు సేమిస్తున్న విద్యార్థులు, డాక్టర్లు పట్టుబడ్డారు. నాందే నుంచి మత్తు పదార్థాలు వస్తున్నట్లు సమాచారం. ఈవిధంగా చదువుకున్న వారు, ఉద్యోగాలు చేస్తున్న వారు, సెలైట్‌బిలు, సీసీ, రాజకీయ ప్రముఖులు, విద్యార్థులు, వ్యాపారవర్తులు దాదాపు ప్రతి రంగాల్లో సాఫ్ట్‌వేర్ గంలో మత్తు పదార్థాలు సేమిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇటువంటి పరిస్థితిలో అంతర్జాతీయ స్థాయి నుండి రాష్ట్రస్థాయి వరకూ మత్తుపదార్థాలపై కఠినచర్యలు తీసుకోవాలి. చట్టాల సక్రమంగా అమలు, నేరస్థులపై శిక్షలు కఠినంగా అమలు చేయాలి. ఆన్‌లైన్ వ్యాపారం అందుబాటులోకి రావడంతో ప్రతీ మారుమూల గ్రామంలోకి మత్తుమందు సులభంగా చేరిపోతుంది. ముఖ్యంగా మన ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో గంజాయిపై ఉక్కువలెననే మోహం. గరిజన ప్రాంతాల్లో

తనిశ్చీలు ముమ్మరం చేయాలి. ఆ ప్రాంతంలో ప్రత్యమ్నాయ వంటలు, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలి. పోలీసులు నిఘా పెంచాలి. ప్రత్యేక టాస్క్‌ఫోర్స్ బృందాలు ఏర్పాటు చేసి మరింతగా తనిశ్చీలు నిర్వహించాలి. రాజకీయ జోక్యం తగ్గాలి. ముఖ్యంగా విద్యాలయాల పట్టుబట్టకల నిఘా పెంచాలి. చాక్లెట్స్, స్వీట్స్ వంటివి మత్తుమందులతో మిశ్రమం చేయాలి. నిఘాపర్చాలా చెబుతున్నారు. ఈ సిగరెట్లు రూపంలో మత్తు పెరుగుతుంది. నార్కోటిక్స్ విభాగం అధ్యక్షుర్యంలో తనిశ్చీలు ముమ్మరం చేయాలి.కేసులు సమూహవేస్తున్నా. శిక్షలు మాత్రం నామమాత్రంగా ఉంటున్నట్లు పరిశ్రే చెబుతోంది. దీనికి ప్రధాన కారణం నిందితుల్లో చాలా మంది ధనికులు భూస్వాములు సెలైట్‌బిలు రాజకీయ నాయకులకు సంబంధించిన వారి కావడం గమనార్హం. ఈ వీరికి వ్యాపారం చేస్తున్న వారిలో కూడా ఎక్కువమంది ఈ ధనికుల రాజకీయ నాయకులకు సంబంధించిన వారే కావడం ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఈ మత్తును వదిలివేడి ఎట్లా? ముఖ్యంగా ఇటువంటి వీరికి వ్యాపారాన్ని భూస్వామికం చేయాలంటే ముఖ్యంగా ప్రభుత్వాలకు చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. రాజకీయ జోక్యం తగ్గాలి. పోలీసులు నిఘా సంస్థలు నిజాయితీగా పనిచేయాలి. చట్టాలు సక్రమంగా అమలుచేయాలి. ప్రజలకు మద్యం సేమిస్తే, మత్తు పదార్థాలు వినియోగం వలన కలిగే రుగ్మతలపై అవగాహన కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. డ్రగ్ అడిక్ట్ అయిన వారిని రిహాబిలిటేషన్ సెంటర్‌లో చికిత్స ఇవ్వడంతోపాటు మానసిక ప్రశాంతత తీగారాలి. ముఖ్యంగా బిల్లులపై తల్లిదండ్రులు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.వారి అవగాహనపై దృష్టి పెట్టాలి. సామాజిక మాధ్యమాలపై, స్నేహితులపై నిఘా పెంచాలి. విద్యార్థులు, యువతపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలి. మరెన్నో పదునైనచట్టాలు తయారు చేసి అమలు చేయాలి. సరిహద్దు ప్రాంతాలపై దృష్టిపెట్టాలి. అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో, ఎ.ఐ.ఐ.ఎస్, రేడార్ వంటి వ్యవస్థల ద్వారా మత్తులకు ముగింపు వలకాలి. ఈవిధంగా మత్తు పదార్థాలు అక్రమ రవాణా, వినియోగం అరికట్టడానికి కుటుంబసభ్యుల నుంచి రాష్ట్ర, జాతీయఅంతర్జాతీయ స్థాయి వరకూ చర్యలు తీసుకోవాలి.అప్పుడు మాత్రమే భవిష్యత్తులో మంచి ఆరోగ్య కరమైన పౌరులు, సమాజం ఏర్పడుతుంది.మోసాలు, హింసలు, దోపిడీ, సంఘ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు అడ్డుకట్టపడుతుంది. నేర ప్రవృత్తి గణనీయంగా తగ్గుతుంది. శాంతియుత జీవనం కోసం, ఆరోగ్య భారత కోసం, మంచి సమాజం కోసం ప్రతి భారతీయ కృషి చేయాలి. మత్తు నుంచి ఈ జగత్తును విముక్తి చేయాలి. •

గురువారం అసెంబ్లీలో బడ్జెట్ చదువుతున్న డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కు, చిత్రంలో సిఎం రేవంత్ ఉన్నారు

వ్యవసాయానికి అగ్ర ప్రాధాన్యం

హైదరాబాద్, జులై 25, ప్రభాతవార్త : వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలకు ప్రాధాన్యత నిస్తూ తెలంగాణ సర్కార్ 2024-25 వార్షిక అంచనా బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు జరిపింది. వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలకు 72,659 కోట్లు రూపాయలను కేటాయించింది. ఇందులో పశు సంవర్ధక విభాగానికి 1,980 కోట్లు రూపాయలు, ఉద్యాన శాఖకు 737 కోట్లు రూపాయలు కేటాయింపులు జరిపింది. ఈ ఏడాది రైతు రుణ మాఫీ, రైతు భరోసా, పంటల భీమా పథకం, రైతు భీమా, రైతు కూలీలకు ఆర్థిక సహాయం అందించేందుకు అవసరమైన నిధులను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ కేటాయింపులు జరిపింది. ఇందులో రుణ మాఫీ, రైతు భరోసా పథకాలకు 54 వేల కోట్లు రూపాయలు అవసరం ఉంటాయని అంచనా వేయగా, ఈ సీజను నుండి అమలు చేయనున్న పంటల భీమా పథకానికి 3 వేల కోట్లు రూపాయలు, రైతు భీమా నిమిత్తం 1,500 కోట్లు, వ్యవసాయ యాంత్రీకరణకు మరో 500 కోట్లు రూపాయల మేర నిధులను ఖర్చు చేయనుంది.

ప్రధానంగా ఒక్కో రైతుకు 2 లక్షల రూపాయల మేర వ్యవసాయ రుణాల మాఫీ నిమిత్తం 31 వేల కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు చేయనుంది. అలాగే

రైతు భరోసా పెట్టుబడి పథకం కింద రాష్ట్రంలోని అర్హులైన రైతులకు ఒక ఎకరానికి 15 వేల రూపాయలు చెల్లించాలని నిర్ణయించింది. ఈ పంట పెట్టుబడి సాయాన్ని రెండు విడతల్లో జమ చేయాలని నిర్ణయించింది. ఇప్పటి వరకూ రైతు బంధు కింద ఎకరానికి 10

పంటల భీమా పథకాన్ని ఈ సంవత్సరం నుండి అమలు చేయుంది. ఇందుకు గాను రైతులు రూపాయి కూడా చెల్లించనవసరం లేకుండా వారి వాటా ప్రీమియం సొమ్మును ప్రభుత్వమే భరించనుంది. ఫసల్ భీమా యోజన కింద హక్కారుకు పంటలను బట్టి రైతు వాటా కింద

రూ.72,659 కోట్ల కేటాయింపు
పశుసంవర్ధక శాఖకు రూ.1,980 కోట్లు

వేల రూపాయల మేర ఆర్థిక సహాయం ఒకే విడతగా అందిస్తోంది. అయితే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎకరానికి 15 వేల రూపాయలకు పెంచడంతో ఆ మొత్తాన్ని రెండు విడతలుగా రైతు భాతాల్లో జమ చేసే ఆలోచన చేసి అందుకు అనుగుణంగా కేటాయింపు చేసింది. అలాగే భూమి విస్తీర్ణంపై కూడా పరిమితిని పెట్టనుంది. రైతుకు ఎన్ని ఎకరాలు ఉన్నా ఐదు ఎకరాల వరకే రైతు భరోసా సాయం అందించనుంది. అలాగే భూమిలేని రైతు కూలీలకు ఏడాదికి 12 వేల రూపాయల చొప్పున అందించ నుంది. దీంతో పాటు, రైతులకు ఆర్థిక భద్రత కల్పించేందుకు

దాదాపు 1,000 రూపాయల నుండి 1,600 రూపాయల వరకూ ఉంటుంది. భీమా మొత్తంలో వానాకాలం పంటలకు 2 శాతం, యాసంగి పంటలకు 1.5 శాతం, వాణిజ్య పంటలకు 5 శాతం ప్రీమియంను రైతు చెల్లించాల్సి ఉండగా, దీన్ని రాష్ట్ర సర్కార్ భరించనుంది. ఇక నన్న రకం వరి ధాన్యాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు క్వింటాకు 500 రూపాయల బోనస్‌ను చెల్లించనుంది. కాగా రాష్ట్రంలో ఈ ఏడాది లక్ష ఎకరాల్లో ఆయిల్ పాపీ సాగు లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ నేపథ్యంలో 737 కోట్లు రూపాయల కేటాయిందింది.

తెలంగాణ బడ్జెట్ 2024-25

మహిళా క్షి... ఉచిత రవాణా పథకం

మహిళలకు రూ.2,351 కోట్లు ఆదా చేశాం
ఈ పథకం పరోక్షంగా రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి దోహదం
అసెంబ్లీలో ఆర్థిక శాఖ మంత్రి భట్టి విక్రమార్కు

హైదరాబాద్, జులై 25, ప్రభాతవార్త : మహిళను మహిళా క్షి గౌరవించడం తెలంగాణ సంస్కృతి అని, మహాలక్ష్మి పథకంతో మహిళలకు టీజీఎస్ఆర్‌సీ బస్సుల్లో ఉచిత రవాణా సౌకర్యం కల్పించామని రాష్ట్ర డిప్యూటీ సీఎం, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి భట్టి విక్రమార్కు అన్నారు. మహిళలు ప్రయాణించే దూరంపై గానీ, ఎన్నిసార్లునా ఎటువంటి పరమితి లేదనీ, ఉచిత బస్సు పథకాన్ని ఇప్పటి వరకు 68.60 కోట్లు మంది మహిళలు వినియోగించుకున్నారని వెల్లడించారు. వర్తమానంగా తెలంగాణ మహిళలకు రూ.2,351 కోట్లు ఆదా అయిందని వెల్లడించారు. గురువారం 2024 25 సంవత్సరానికి గాను తెలంగాణ నవీకరణలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ సంవత్సరానికి భట్టి మాట్లాడుతూ ఈ ఉచిత బస్సు సౌకర్యంతో రాష్ట్రమంతా మహిళల్లో హార్టాథిరకాలు వెల్లువెత్తుతున్నాయని చెప్పారు. మహిళలు ఈ సౌకర్యాన్ని వినియోగించుకుని రాష్ట్రం నలుమూలల్లో ఉన్న పర్యాటక కేంద్రాలను, దేవాలయాలను, బంధుమిత్రులకు సందర్శించే వెసులుబాటు ఏర్పడిందన్నారు. ఈ ఉచిత బస్సు సౌకర్యం పరోక్షంగా రాష్ట్ర

ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుతుందనీ, ఈ పథకానికి అయ్యే ఖర్చు ఆర్థికి ప్రభుత్వం నెలవారీగా చెల్లిస్తుందని వెల్లడించారు. దీనివల్ల ఆర్థికి సంస్థ కూడా ఆర్థికంగా బలోపేతమై బిలియన్ డాలర్ కార్పొరేషన్‌గా అవతరించడానికి దోహదం చేస్తుందని ఈ సందర్భంగా భట్టి విక్రమార్కు వెల్లడించారు.

నిరుపేదల సాంతింటి కల ఇందిరమ్మ ఇళ్లతో సాకారం
రోటీ, కవడా ఔర్ మాన్‌లలో మాన్ ఎంతో మంది నిరుపేదలకు ఎండమావేసననీ, పేదల సాంతింటి కలను ఇందిరమ్మ ఇండ్ల రూపంలో సాకారం చేసేందుకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందని భట్టి విక్రమార్కు స్పష్టం చేశారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల మ్యూనిసిపల్‌లో పేర్కొన్న విధంగా ప్రభుత్వం ఇందిరమ్మ ఇండ్లు అనే నూతన గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించి వారి ఆశల నిజం చేసిందని పేర్కొన్నారు. ఈ పథకం ద్వారా పేదలు ఇండ్లను కట్టుకోవడానికి రూ.5 లక్షల ఆర్థిక సాయం అందించాలని నిర్ణయించామనీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ లబ్ధిదారులకు రూ.6 లక్షలు చెల్లిస్తామని వెల్లడించారు. 2024 24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రతి నియోజకవర్గంలో కనీసం 3500 ఇండ్ల చొప్పున మొత్తం 4,50,000 ఇండ్ల నిర్మాణానికి సహకారం అందించాలని నిర్ణయించామన్నారు. రెండు పడక గదుల ఇండ్ల పథకం కింద పూర్తయిన ఇండ్లను త్వరలోనే కేటాయిస్తామనీ, పూర్తి కాని ఇండ్లను నత్తరమే పూర్తి చేసి మౌలిక వసతులు కల్పించి అర్హులకు అందజేస్తామన్నారు. ఈ గృహ నిర్మాణ పథకాలు పేద, బడుడు, బిలసేన వర్గాల సాంతింటి కలను సాకారం చేసి వారి జీవన ప్రమాణాన్ని పెంచడానికి ఇతోధికంగా తోడ్పడుతాయని స్పష్టం చేశారు.

పోలీస్ శాఖకు రూ.9,564 కోట్ల కేటాయింపు
డ్రగ్స్‌హిట్ రాష్ట్రంపై సర్కార్ ఫోకస్
ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, జులై 25: రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డ్రగ్స్ మాఫియాను అంతం చేసేందుకు ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉంది. ఈ మేరకు యువతను నిర్భయం చేస్తున్న మాదక ద్రవ్యాల కట్టడి చేసేందుకు రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు బడ్జెట్‌లో హాం శాఖకు ప్రభుత్వం రూ.9,564 కోట్లు కేటాయించింది. డ్రగ్స్ రవాణా, వినియోగం చేస్తూ ఎవరు పట్టుబడిన వారు ఎంతటి గొప్పవారైనా, పలుకుబడి ఉన్నవారైనా ఉపక్రిందేదే లేదనీ, కఠినంగా శిక్షించాలంటూ ఇప్పటికే క్షీయిర్గా పోలీస్ శాఖకు ఆదేశాలు ఇచ్చామని నభతో డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కు తెలిపారు. ఈ క్రమంలో టాస్క్‌ఫోర్స్, ఎస్‌వోటీ, నార్కోటిక్ బ్యూరో పోలీసులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా బస్టాండ్, రైల్వే స్టేషన్లు, పట్టణాల్లోని ప్రధాన కూడళ్లు, బజ్జులు, క్లబ్బులు, గౌడ్‌వళ్లలో విస్తృతంగా తనిఖీలు చేపడుతున్నారని పేర్కొన్నారు. అదే విధంగా విద్యాసంస్థల్లో యాంటీ గ్రడ్ల కమిటీలు ఏర్పాటు చేసిన... 4,137 మంది విద్యార్థులను యాంటీ డ్రగ్ ఫోల్డర్స్‌గా నియమించామని తెలిపారు. ఇంకా ప్రవ్యాళ జరిగే హాస్పిటల్ ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించేందుకు సీని నేనుల సహకారం తీసుకుంటున్నామని వెల్లడించారు. డ్రగ్స్ కేసుల పరిష్కారానికి ప్రత్యేక కార్యాచరణ రూపొందిస్తామని అన్నారు. రాష్ట్రాన్ని డ్రగ్స్ ఫ్రీ స్టేట్గా తీర్చిదిద్దడామని డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్కు తెలిపారు. సైబర్ క్రైమ్ ఫిర్యాదులను నమోదు చేయడానికి ఇంతకు ముందు ప్రజలకు కేవలం నాలుగు సైబర్ క్రైమ్ పోలీస్ స్టేషన్లతో మాత్రమే సదుపాయం ఉండేదనీ, కానీ మా ప్రభుత్వం ఆ ఫిర్యాదులను రాష్ట్రంలోని అన్ని పోలీస్ స్టేషన్‌లలోనూ సమాధు చేసుకునేలా అవకాశం కల్పించామన్నారు.

బడ్జెట్‌లో అంతా అంకెల గారడీయే కేంద్రమంత్రి కిషన్‌రెడ్డి

హైదరాబాద్, జులై 25, ప్రభాతవార్త: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ అభూతకల్పం, అంకెల గారడీ, ఆర్కాటం, సంతుష్టికరణ తప్ప బడ్జెట్‌లో ఏమీ లేదని కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి అన్నారు. బడ్జెట్‌లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం గొప్పలు చెప్పుకోవడం తప్ప

ఏమీ కనిపించడం లేదన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం రైతులకు సీజన్ ముందు ఇవ్వాలి న పంట పెట్టుబడి సాయంకు బడ్జెట్‌లో ఎలాంటి కేటాయింపులు లేవు అన్నారు. అలాకా పెన్షన్లు ప్రస్తావన లేదని, పెన్షన్లు పెంచుతామని మానం చేశారన్నారు. మహిళలకు ఇస్తామన్న రూ.2500 ఊసీలేదన్నారు. దళిత సంక్షేమం రూ.21,072 కోట్లు నుంచి రూ.7638కి తగ్గిపోగా, గిరిజన సంక్షేమం రూ.4365 కోట్లు నుంచి రూ.3969 కోట్లకు తగ్గిపోయిందన్నారు. 2023-24లో రూ.2000కోట్లు ఉంటే మైనార్టీ నిధులను ఈ బడ్జెట్‌లో ఎకంగా రూ.3003 కోట్లు కేటాయించారన్నారు. మహిళలకు డ్యూక రుణాలు అని ప్రస్తావించారు. అది ఇప్పటి వరకు ఉన్నదే అన్నారు. విద్యానిధి కింద రూ.50లక్ష సాయం లేదన్నారు. విద్యావ్యవస్థను బాగు చేయడానికి 15శాతం నిధులు కేటాయించాల్సి ఉండగా, కేవలం 7శాతం నిధులు మాత్రమే కేటాయించారన్నారు. రాష్ట్రంలో ఆదాయం పెంచే మార్కెటింగ్ నిధులు ఎలా సమకూర్చుకుంటారో ప్రభుత్వ బడ్జెట్‌లో చూపించలేదన్నారు. గత సర్కారు చేసినట్లే ప్రభుత్వ భూములన్నీ అమ్మాలని చూస్తున్నారని, దీన్ని తెలంగాణ ప్రజలు చూస్తూ ఊరుకోరు అన్నారు. గత సర్కారు చేసిన విప్లవ విధి అప్పులను కట్టించుకు, కాంగ్రెస్ ప్రకటించిన ఆరు గ్యారంటీలను అమలు చేసేందుకు మరిన్ని అప్పులు చేస్తున్నారన్నారు. గత ప్రభుత్వం తెచ్చిన దానికంటే 17వేల కోట్లు ఎక్కువ అప్పులు తెచ్చుకుంటామని ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంతో ప్రతిపాదించారన్నారు. రాష్ట్రాన్ని అప్పుల పాలు చేయడంలో బిఆర్ఎస్, కాంగ్రెస్ రెండు పార్టీలు దోడు దోడే అన్నారు.

ఇక పటిష్టమైన ‘ఎకో టూరిజం’

హైదరాబాద్, జులై 25, ప్రభాతవార్త : 2024 25 సంవత్సరానికి సంబంధించి అడవులు, పర్యావరణ శాఖకు రూ.1,064 కోట్లు కేటాయిస్తున్నట్లు రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి, డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్కు వెల్లడించారు. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న అడవులను పరిరక్షించుకుంటూ అలాగే మరింత విస్తృతపరచి అటవీ వైశాల్యాన్ని పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉందనీ, అటవీ పరిరక్షణ, అభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా ఇకో టూరిజమ్‌ను పెంపొందించాలని నిర్ణయించినట్లు వెల్లడించారు.

గురువారం తెలంగాణ శాసనసభలో 2024 25 వార్షిక బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన సందర్భంగా భట్టి విక్రమార్కు మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో విస్తారమైన అటవీ సంపద ఉందనీ, ఎన్నో సుందర జలపాతాలు, వన్య జీవులు, ద్వారాలు, జలాశయాలు ఉన్నాయన్నారు. పటిష్టమైన ఈకో

టూరిజం విధానాన్ని రూపొందించడానికి అటవీ శాఖ మంత్రి అధ్యక్షంలో సీనియర్ అధికారులతో ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసిందనీ, ఓడిశా, కర్కాటక ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఈ కమిటీ వర్తకించి వారసునరించే ఉత్తమ పద్ధతులను

అడవులు, పర్యావరణ పరిరక్షణకు రూ.1,064 కోట్లు
ఏడు అటవీ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి చర్యలు

సేకరించి ఇచ్చే నివేదిక ఆధారంగా ఇకో టూరిజం పాలసీని రూపొందించి అమలు చేస్తామన్నారు. ఇకో టూరిజం కోసం తెలంగాణలోని ఏడు అటవీ ప్రాంతాలు అప్రాబాద్ ట్రెగర్ రిజర్వ్, కవ్వల్ ట్రెగర్ రిజర్వ్, వికారాబాద్ అనంతగిరి సర్కూల్, ఖమ్మంలోని కనకగిరి, ఆదిలాబాద్‌లోని కుంటూల

జలపాతం, కొత్తూడెంలోని కిన్నెరసాని, పాకాల, ఏటూరు నాగారం సర్కూల్‌లను గుర్తించామన్నారు. అలాగే, ఈ ఏడాది 20.02 కోట్లను నాణే లక్ష్యంతో ప్రభుత్వం వజ్రోత్సవ పన మహోత్సవం కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిందనీ

విద్యారంగంపై స్పెషల్ ఫోకస్

రూ.21,292 కోట్లు కేటాయింపు

ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, జులై 25: రాష్ట్రంలో విద్యా రంగం పటిష్టతకు రూ.21,292 కోట్లు బడ్జెట్ కేటాయిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం తెలిపింది. ఇందులో జనరల్ ఎడ్యుకేషన్ కోసం రూ.3వేల 619 కోట్లు 11 లక్షలు, డైరెక్టర్ ఆఫ్ సూల్స్ ఎడ్యుకేషన్ కోసం రూ.925 కోట్లు 73లక్షలు, ప్రభుత్వ పరిశ్రమ నిర్వహణకు రూ.7కోట్లు 50లక్షలు, సమగ్ర శిక్షా అభియానికి రూ.1952 కోట్లు కేటాయిస్తున్నట్లు స్పష్టం చేసింది.. విశ్వవిద్యాలయాల్లో మౌలిక వసతుల కల్పనకు రూ.500 కోట్లు కేటాయించినట్లు తెలిసింది. ఇందులో రూ.వంద కోట్లు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి, మరో వంద కోట్లు మహిళా విశ్వవిద్యాలయాల్లో మౌలిక వసతుల కల్పనకు, మిగతా నిధులు కాకతీయ సహా ఇతర వర్గీటీలకు ఇవ్వనున్నట్లు స్పష్టం చేసింది. యువతకు ప్రైవేటు శిక్షణకు టాటా టెక్నాలజీ ఒప్పందం చేసుకుని, ఇందులో భాగంగా ఆరు కొత్త కోర్సులకు

ప్రవేశపెడుతున్నట్లు తెలిపారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు బడ్జెట్‌లో రూ.300 కోట్లు కేటాయించి నల్ల డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి తెలిపారు. **రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో విద్యారంగానికి తీవ్ర అన్యాయం: ఎస్ఎఫ్ఐ, ఎఐఎస్ఎఫ్**
తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నూతనంగా ఏర్పడిన కాంగ్రెస్ ప్రవేశపెట్టిన పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్‌లో విద్యారంగానికి తీవ్ర అన్యాయం చేసిందని ఎస్ఎఫ్ఐ రాష్ట్ర కమిటీ అధ్యక్షుడు ఆర్.ఎల్.మూర్తి, కార్యదర్శి టి.నాగరాజు మండి పడ్డారు. ప్రస్తుత రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో విద్యారంగానికి కేవలం 7.3శాతం మాత్రమే కేటాయించారనీ, గత ఓటాన్ ఆకౌంట్ బడ్జెట్‌లో విద్యా రంగానికి రూ.21,389 కోట్లు కేటాయించగా, ప్రస్తుతం రూ. 21,292 కోట్లు కేటాయించాని పేర్కొన్నారు. ప్రతి మండలంలో తెలంగాణ మోడల్ ఇంటర్నేషనల్ పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి, కానీ దాని ఊసు ఈ బడ్జెట్‌లో లేదని

తప్పుపట్టింది. యూనివర్సీటీల అభివృద్ధి రూ.500 కోట్లతో ఎలా సాధ్యమని ప్రశ్నించారు. రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో కేవలం 7.3శాతం నిధులు మాత్రమే విద్యారంగానికి కేటాయించారనీ, కాంగ్రెస్ మ్యూనిసిపల్‌లో విద్యకు 15శాతం

నిధులు కేటాయిస్తామని హామీ ఇచ్చారని, కానీ బడ్జెట్ కేటాయింపులు విద్యకు ఏమాత్రం సరిపోవడని ఎఐఎస్ఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కనీరెడ్డి మణికంఠరెడ్డి, పుట్ట లక్ష్మీదేవి మిమర్చారు.

విద్యుత్ శాఖకు అరకొర కేటాయింపు

హైదరాబాద్, జులై 25, ప్రభాతవార్త : తెలంగాణ విద్యుత్ సంస్థలకు ప్రస్తుత 2024-25 వార్షిక అంచనా బడ్జెట్‌లో అంతంత మాత్రంగానే కేటాయింపులు జరిగాయి. అసలే నష్టాలు, అప్పుల ఊటిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్న విద్యుత్ సంస్థలను ఆదుకునే కారణంగా సర్కార్ కేటాయింపులు జరప లేదు. ఈ బడ్జెట్‌లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యుత్ శాఖకు రూ.16,410 కోట్లు మేర నిధులు కేటాయించింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో 11 కొత్త ఎస్సీట్రా హై టెన్షన్ సబ్ స్టేషన్ల నిర్మాణం, 31 ఎస్సీట్రా హై ఓల్టిజ్ పవర్ ట్రాన్సిమిటర్ల సామర్థ్యం పెంపునకు రూ.3,107 కోట్లతో ప్రణాళికని నిర్ధారించింది. అలాగే గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌లో అదనంగా 100 విద్యుత్ చార్జింగ్ స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించింది. ఇక సాంప్రదాయేతర, కాలుష్య రహిత విద్యుత్

ఉత్పత్తికి ప్రాధాన్యతనిస్తూ నూతన విద్యుత్ పాలసీని తీసుకురానుంది. కాగా విద్యుత్ సంస్థలు ఇప్పటికే ఆర్థిక సంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడు తున్నాయి. విద్యుత్ సంస్థలకు ఆదాయ, వ్యయాల మధ్య లోటు రూ.11,058 కోట్లగా ఉంది. దీంతో విద్యుత్ నష్టాలు రూ.50,275 కోట్లకు చేరుకున్నాయి. విద్యుత్ శాఖకు సంబంధించి ట్రాన్స్మి, జెనెర్, ఎస్పిడిసీఎల్, ఎస్పిడిసీఎల్ ఇన్పుట్‌లు రూ.81,516 కోట్లకు పైగా పెరిగాయి. వీటిలో విద్యుత్ కొనుగోలు బిల్లుల చెల్లింపుల కోసం తీసుకున్న న్యల్చుకాలిక రుణాలే రూ.30,406 కోట్లగా ఉన్నాయి. ఈ రుణాలకు నెలకు వడ్డీ కింద రూ.1,000 కోట్లు అదనపు

బడ్జెట్‌లో రూ.16,410 కోట్లు 11 సబ్ స్టేషన్లు, 31 పవర్ ట్రాన్సిమిటర్ల ఏర్పాటు
ప్రభుత్వ సబ్సిడీలే విద్యుత్ సంస్థలకు భారం

భారం పడుతోంది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నెల నెలా బిల్లులు రూపంలో రూ.2,800 కోట్లు ఆదాయం వస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతి నెలా రూ.958 కోట్లను మాత్రమే విడుదల చేస్తోంది. ఇవన్నీ కలిపితే మొత్తం నెల వారీ ఆదాయం రూ.3,758 కోట్లుగా ఉంది. ఇక వ్యయానికి సంబంధించి విద్యుత్ కొనుగోలుకు డిసెంబరు ప్రతి నెలా రూ.3,305 కోట్లు చెల్లింపాల్సి వస్తోంది. ఇవి కాకుండా విద్యుత్ వీక్ సమయంలో అదనంగా నిధులు ఖర్చు చేస్తున్నాయి.

గురువారం అసెంబ్లీలో స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్‌కు స్వాగతం పలుకుతున్న డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కు

భరణి సమస్యల శాశ్వత పరిష్కారానికి చర్యలు

ఇప్పటి వరకు 1,79,143 దరఖాస్తుల పరిష్కారం గత ప్రభుత్వ పారామర్శలద్వారా సరిదిద్దుతాం

అసెంబ్లీలో మంత్రి భట్టి వెల్లడి హైదరాబాద్, జూలై 25, ప్రభాతవార్త: ధరణి పేరుతో ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న భూ సంబంధ సమస్యలన్నింటికీ శాశ్వత పరిష్కారం చూపే దిశగా చర్యలు తీసుకుంటామని రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి, డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కు అన్నారు. కుట్రపూరితమైన ఉద్దేశ్యంతో ధరణితో గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులన్నింటినీ సరిదిద్దడానికి సున్నం చేశారు. గురువారం 2024-25 సంవత్సరానికి గాను తెలంగాణ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ సందర్భంగా భట్టి మాట్లాడుతూ చాలా సంవత్సరాలుగా భూమిపై

సర్వ హక్కులు అనుభవిస్తున్న రైతన్నలకు వారి భూమి వారికి కాకుండా ధరణి చేసినందున, తమ యాజమాన్యంలో ఉన్న భూములను ధరణి పోర్టల్‌లో నమోదు చేసే సమయంలో జరిగిన లోపాలు, అక్రమాలు, అవకతవకల వల్ల లక్షలాది మంది రైతులు తీవ్ర మోసపోయిన గుర్తొస్తాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆ పొరపాట్లను సరిదిద్దకునేందుకు ప్రభుత్వ కార్యాలయాల చుట్టూ తిరిగి ప్రజలు వేసారిపోయారనీ, గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులతో ఎంతోమంది వారి భూములను అమ్ముకోలేక పెళ్లిళ్లకు, పిల్లల చదువులకు, కుటుంబ అవసరాలు తీర్చుకోవడానికి నానా అకరాట్టు వడ్డారనీ, లోపభూమిపై ధరణి నిర్వహణ వల్ల చాలా మంది రైతులకు అందాల్సిన రైతు బంధు, రైతు బీమా వంటి ప్రభుత్వ పథకాలు కూడా అందక సప్తహోరయారన్నాడు. ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీ మేరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ధరణి సమస్యల పరిష్కారానికి ఒక కమిటీని నియమించినదన్నాడు. ఆ కమిటీ

సూచనల మేరకు మొదటి దశలో జిల్లా కలెక్టర్ల ఆధ్వర్యంలో సృష్టించిన డ్రైప్ చేపట్టామని తెలిపారు. మార్చి 1, 2024 నాటికి 2, 26, 740 కొత్త దరఖాస్తులు వచ్చాయన్నారు. మొత్తంగా ఉన్న 3,49,514 దరఖాస్తుల్లో నేటి వరకు 1,79,143 దరఖాస్తులను పరిష్కరించడం జరిగిందన్నారు. నేటికి ధరణితో 35 లావా దేవీలకు సంబంధించిన మాద్యుక్తను 10 సమాచార మాద్యుక్తను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం జరిగిందనీ, వీటి వల్ల రైతే స్థాయిలో ఎదురవుతున్న ఇబ్బందుకు కొంత మేర పరిష్కారం లభిస్తుందన్నారు. ప్రభుత్వం ధరణి సమస్యల పరిష్కారాల పురోగతిని ఎప్పటికప్పుడు కలెక్టర్లతో సమీక్షిస్తున్నదనీ, ధరణి కమిటీ పూర్తి అధ్యయనం తరువాత శాశ్వత పరిష్కారం లభిస్తుందన్న ఆశాభావాన్ని ఈ సందర్భంగా భట్టి విక్రమార్కు వ్యక్తం చేశారు.

హైదరాబాద్‌ను ప్రపంచ స్థాయి నగరంగా రూపొందించే బడ్జెట్ రాష్ట్ర నీటిపారుదల, పౌరసరఫరాల మంత్రి ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి

హైదరాబాద్, జూలై 25, ప్రభాతవార్త: హైదరాబాద్ ను ప్రపంచ స్థాయి నగరంగా ఎదిగే దిశగా రూపొందించి డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రి భట్టివిక్రమార్కు గురువారం అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టారని రాష్ట్ర నీటిపారుదల, పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి అన్నారు. 2024-25-న వత్సర బడ్జెట్ సృష్టమైన విజిల్‌తో ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి నాయకత్వంలో భట్టి విక్రమార్కు హైదరాబాద్ వాసుల జీవన నాణ్యతను పెంపొందించడానికి మరియు ఆర్థిక మరియు సాంస్కృతిక కేంద్రంగా దాని స్థానాన్ని పట్టిపెంచేందుకు బడ్జెట్ తయారీలో ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి సాగిందన్నారు. కేవలం పంటరవాణా మాత్రమే

31వేల కోట్లు కేటాయించారని వ్యవసాయం అనుబంధ రంగాలకు 72వేల కోట్లు కేటాయించడం గొప్ప అంశం అని ఆయన అన్నారు. తెలంగాణ బడ్జెట్ హైదరాబాద్‌ను దాని అభివృద్ధి ఎజెండాలో ముందంజలో ఉంచింది అని ఆయన

అన్నారు. నాగోల్ చాంద్రాయణగుట్ట ఇంటర్వేన్షన్ అభివృద్ధిచేయాలని బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదించడం గొప్ప అంశం అని ఆయన అన్నారు. హైదరాబాద్ నిధులు కేటాయించడం ఆహ్వానించదగ్గదని అన్నారు. నీటిపారుదల శాఖకు 22301 కోట్లు కేటాయించడంతో తెలంగాణలో ఇక సాగునీటి వసతి వరదేగంగా ఏర్పడందని ఆయన ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. పౌరసరఫరాల శాఖకు 3836 కోట్ల కేటాయించడం జరిగిందని తెలిపారు. మిల్లర్లపై రికవరీపట్లం విధించడం వల్ల ఎన్ఎస్ఐ సుంచి 3,561 కోట్లు బకాయిలు పొందగలిగిందని తెలిపారు. ఈ బడ్జెట్ తెలంగాణ ఉజ్వల భవిష్యత్తుకు బాటలు వేస్తుంది అని ఉత్తమ్ అన్నారు.

నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులకు రూ.22,301 కోట్లు

ఆరు ప్రాజెక్టులు ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో పూర్తి 12 ప్రాజెక్టులు వచ్చే సంవత్సరానికి పూర్తి

హైదరాబాద్, జూలై 25, ప్రభాతవార్త: తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాగునీటి ప్రాజెక్టులను నాణ్యతతో నిర్మాణం చేయడానికి 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ. 22301 కోట్ల నిధులు కేటాయించాలని ప్రతిపాదించింది. ఆరు ప్రాజెక్టులను ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో పూర్తిచేయగలగిన 12 ప్రాజెక్టులను వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో పూర్తి చేయాలని ప్రాధాన్యతగా పెట్టుకున్నారు. రాష్ట్రంలో 34 భారీ, 39 మధ్యతరహా మొత్తం 73 నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులను చేపట్టడం జరిగింది. వాటిలో 42 ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేశారు. అందులో పదిభారీ, 32 మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేయడం జరిగింది ప్రస్తుతం 24 భారీ, ఎదు

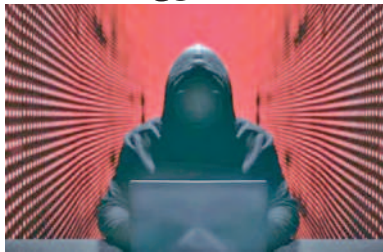

మధ్యతరహా మొత్తం ప్రాజెక్టులు నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే ఉన్న భారీ, మధ్యతరహా, చిన్న ప్రాజెక్టుల నిర్వహణ కూడా గత పదేళ్లలో జరగజోవడంవల్ల ఆ ప్రాజెక్టు సామర్థ్యానికి అనుగుణంగా ప్రజలకు మేలు జరగడంలేదు. అవి అలాగే పదిహేనే మన జాతీయ సంపదగా భావించే ప్రాజెక్టులు నిరుపయోగం అవుతాయని బడ్జెట్ ప్రసంగంలో భట్టి విక్రమార్కు ఆవేదన చెందారు. ప్రాజెక్టుల నిర్వహణ, మరమ్మత్తులను తగిన సమయంలో చేపట్టడానికి నిశ్చయించామని భట్టి వివరించారు. గత

ప్రభుత్వం కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో తీసుకున్న తొందరపాటు నిర్ణయాలు డిజైన్‌లో పాలు, నాణ్యతా రహితంగా చేసిన నిర్మాణాలు ఆ ప్రాజెక్టు భవిష్యత్తును ప్రశ్నార్థకం చేసాయి. ఈ ప్రాజెక్టు గురించి చేసిన అర్థాట ప్రచారంతో రైతులు దీనిపై ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. కొద్దికాలంలో ఈ ప్రాజెక్టు దౌర్జన్యం బయటపడటంతో రాష్ట్రం దిగ్భ్రాంతి గురైందని భట్టి ఆవేదన చెందారు. ఈ ప్రాజెక్టు అవకతవకలపై విచారణ కమిటీని నియమించామని న్యాయ విచారణ కమిటీని కొన్ని నెలలపాటు ఆధారంగా తీసుకునే చర్యలు తీసుకోవాలని వేల కోట్ల ప్రజాధనం వృధా కాకుండా ఆ ప్రాజెక్టును ఎన్ఎస్ఐను సూచనలకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకుంటామని భట్టి విక్రమార్కు హామీ ఇచ్చారు. గత ప్రభుత్వం చివరిదశలో ఉన్నచాలా ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయకుండా నిర్లక్ష్యం చేసినందున దీనివల్ల ప్రజాధనం ఖర్చు అయ్యి కూడా ప్రజా అవసరాలు తీర్చడానికి వినియోగంలోకి రాలేదు అని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

సైబర్ టీమ్, టీజీ న్యూబ్ బలోపేతం దిశగా సర్కార్ బడ్జెట్ కేటాయింపులు

ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి హైదరాబాద్, జూలై 25: సైబర్ క్రిమ్, యాంటీ నార్కెట్టిక్ బ్యూరో విభాగాలకు గతంలో కంటే భాగీగా నిధులు పెంచారు. సైబర్ సెక్యూరిటీ బ్యూరోకు గత ఏడాది రూ.3.33 కోట్లు ప్రతిపాదించగా ఈ ఏడాది ఐదింతలు పెంచి రూ.15 కోట్లు కేటాయించారు. యాంటీ నార్కెట్టిక్ బ్యూరోకు గత ఏడాది రూ.8.50 కోట్లు కేటాయించగా ఈ ఏడాది రూ.20 కోట్లు కేటాయించారు. డిజిఐ, ఐజి శాఖాధీనమైన రూ.374.48 కోట్లు కేటాయింబింది. గత ఏడాది కంటే ఈ ఏడాది రూ.100 కోట్లు తగ్గించారు. కీలకమైన హైదరాబాద్ నగర పోలీస్ కమిషనరేట్ విభాగానికి అత్యధికంగా రూ.276.44 కోట్లు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. నగరంలో మరో కీలకమైన కమిషనరేట్ అయిన హైదరాబాద్ రూ.20 కోట్లు కేటాయించారు. రాచకొండ కమిషనరేట్‌కు

రూ.9.40 కోట్లు కేటాయించారు. బంజా రాపిల్‌లోని ఇంటిగ్రేటెడ్ కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రానికి రూ.20 కోట్లు, జైళ్ల శాఖకు రూ.16.78 కోట్లు కేటాయించారు. విపత్తు నిర్వహణపై సర్వీసులకు రూ.26.39 కోట్లు, నిర్మాణ సంక్షేమానికి రూ.3.33 కోట్లు, పోలీస్ సైనిక మండలికి రూ.3 కోట్లు, భరోసా కేంద్రాలకు రూ.50 లక్షలు, మహిళా భద్రత విభాగానికి రూ.76 లక్షలు, ఇంటెలిజెన్స్ కు రూ.108

కోట్లు, డిజి పరిరక్షణ దశానికి రూ.3.50 కోట్లు, గ్రోహండ్స్ విభాగానికి గతేడాది రూ.3.19 కోట్లు కేటాయించగా ఈ ఏడాది రూ.1.94 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. అక్సెస్ విభాగానికి రూ.4.94 కోట్లు, టిజిఎస్సీ జెటాలియన్లకు రూ.3.26 కోట్లు, ట్రాఫిక్ విభాగానికి రూ.కోటి, కొత్తగా ఎంపికైన పోలీసు కానిస్టేబుల్ల శిక్షణకు రూ.71.55 కోట్లు, జిల్లా పోలీసు ఫోర్స్ కు రూ.22 కోట్లు, ఫోర్స్ కి విభాగానికి రూ.2.23 కోట్లు కేటాయించగా ఈ ఏడాది రూ.90 కోట్లు, పరంగల్‌లో కమిషనరేట్ భవనానికి రూ.10 కోట్లు కేటాయించారు. జిల్లాలలో ఆఫీస్ కాంప్లెక్స్ నిర్మాణానికి రూ.85 కోట్లు, పోలీస్ అకాడమీకి రూ.284 కోట్లు, పోలీస్ సంక్షేమానికి రూ.5 కోట్లు కేటాయించారు. పోలీస్ స్టేషన్ల నర్, ముద్రణ విభాగానికి రూ.8 లక్షలు కేటాయించారు.

తెలంగాణ బడ్జెట్ 2024-25

భాగ్యనగరానికి భారీ బడ్జెట్

హైదరాబాద్ కు రూ.10వేల కోట్లు జిఎచ్ఎంసీకి రూ.3,065 కోట్లు హెచ్ఎండిఎకు రూ.500 కోట్లు జలమండలికి రూ.3,385 కోట్లు మూసీకి రూ.1,500 కోట్లు

హైదరాబాద్, జూలై 25 ప్రభాతవార్త: తెలంగాణకి ఆర్థికంగా ఆయువుపట్టు అయిన హైదరాబాద్ సమగ్రాభివృద్ధి సాధించినప్పుడే వలు రంగాలకు అవసరమైన వనరులు సమకూడి రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదపడతాయని ఆర్థిక మంత్రి వెల్లడించారు. ఇది దృష్టిలో ఉంచుకుని హైదరాబాద్ నగరానికి వృద్ధికి ఎన్నడూలేని విధంగా భారీ ఎత్తున రూ.10వేల కోట్ల రూపాయలను ప్రతిపాదిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. హైదరాబాద్ నగర ప్రాధాన్యత దృష్ట్యా నగరాభివృద్ధికి మరింత పెద్ద పీట వేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం. కోటికొన్ని

జూబ్లా ఉన్న నగరానికి పౌర సేవలను మరింత సమర్థవంతంగా అందించడంలో జిఎచ్ఎంసీ, హెచ్ఎండిఎ, వాటర్‌వర్క్స్ ప్రధాన పాత్ర నిర్వహిస్తాయన్నారు. వాటి సేవలను ప్రజలకు మరింత మెరుగ్గా అందించేందుకు నిధులను కేటాయించిన్నట్లు తెలిపారు. జిఎచ్ఎంసీ పరిధిలో మౌలికవసతుల కల్పనకు రూ.3065 కోట్లు, హెచ్ఎండిఎ పరిధిలో మౌలిక వసతుల కల్పనకు రూ.500 కోట్లు, నగరానికి మంచినీటి, డ్రైనేజీ

వ్యవస్థ మెరుగుపరచేందుకు జలమండలికి రూ.3385 కోట్లు ఈ బడ్జెట్‌లో ప్రతిపాదించినట్లు తెలిపారు. వీటితో పాటు హైదరాబాద్ రూ.200 కోట్ల రూపాయలు, ఎయిర్‌పోర్ట్ వరకు మెట్రో విస్తరణకు రూ.100 కోట్లు, ఔటర్ రింగ్ రోడ్డు కోసం రూ.200 కోట్లు, హైదరాబాద్ మెట్రో రైలు ప్రాజెక్టుకి రూ.500 కోట్లు, పాతనగరానికి మెట్రో విస్తరణకు రూ.500 కోట్లు, మల్టీ మోడల్ సబర్బన్ రైల్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సిస్టంకు రూ.50 కోట్లు, మూసీ రివర్ ప్రంట్ ప్రాజెక్టు కోసం రూ.1500 కోట్ల రూపాయలను ప్రతిపాదించినట్లు వెల్లడించారు. మూసీ రివర్ ప్రంట్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రాజెక్టు మా ప్రభుత్వానికి అత్యంత ప్రాధాన్యత అన్నారు. 110 వందల కోట్ల రూపాయల వల్ల ప్రాంతం పునరుద్ధిష్టం చెందేలా ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు వెల్లడించారు. మూసీ ప్రాజెక్టులో రిక్లెయ్ మెంట్‌ను, పాదచారుల జోన్‌లు, పీపుల్ ఫ్లాజులు, చిల్డ్రన్ థీమ్ పార్కులు, ఎంటర్టైన్‌మెంట్ జోన్‌లు అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు.

రికార్డు స్థాయిలో రైల్వే కేటాయింపులు

హైదరాబాద్, జూలై 25 ప్రభాతవార్త: తెలంగాణ రాష్ట్రాభివృద్ధికి గత 10 సంవత్సరాలుగా నరేంద్ర మోడి ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపిస్తుందని కేంద్ర మంత్రి కిషన్ రెడ్డి వెల్లడించారు. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రైల్వేల అభివృద్ధికి రూ.5336 కోట్ల నిధులను కేటాయించింది. ఈ నిధులు 2014-15 బడ్జెట్‌తో పోలిస్తే 21 రెట్లు అన్నారు. అదే 2009-14 మధ్యన ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సగటు కేటాయింపుతో పోలిస్తే ఆరు రెట్లు అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా రూ.32,946 కోట్లు విలువైన నూతన రైల్వే ట్రాక్ల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగుతున్నాయన్నారు. 2009-14 మధ్యన సంవత్సరానికి సగటున 17 కోట్ల మేరకు నూతన రైల్వే ట్రాక్ల నిర్మాణం జరగగా గత పది సంవత్సరాల కాలంలో సగటున 65 కోట్ల మేరకు నిర్మాణం జరుగుతుందన్నారు. తెలంగాణలో 100 శాతం రైల్వే విద్యుద్దీకరణ సాధించినట్లు తెలిపారు. నూతన రైల్వే

2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రూ.5,336 కోట్ల కేటాయింపు అమృత్ భారత్ స్టేషన్ పథకం కింద రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 40 రైల్వే స్టేషన్లు ఆధునికీకరణ: కేంద్ర మంత్రి కిషన్ రెడ్డి

ట్రాక్ల నిర్మాణం, విద్యుద్దీకరణతో పాటు రక్షణ పరంగా కూడా రైల్వే శాఖ ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టింది. గత 10 సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 437 రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జిలు, 99 శాతం పూర్తయ్యాయన్నారు. త్వరలోనే వచ్చే పల్లి రైల్వే టెర్మినల్ ప్రాంతం కానుందన్నారు. అవివేధంగా రూ.715 కోట్ల రూపాయలతో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ఆధునికీకరించనున్నట్లు తెలిపారు. వీటికి సంబంధించి నిధుల కేటాయింపుల జరగడమే కాకుండా ఆయా రైల్వే స్టేషన్

నీలలో పనులు కూడా వేగవంతంగా జరుగుతున్నాయి. వీటితోనే పాటు హైదరాబాద్‌లోని ప్రధాన రైల్వే స్టేషన్లపై ఒత్తిడిని తగ్గించేందుకు చర్యపల్లిలో నిర్మిస్తున్న నూతన టర్మినల్ పనులు 99 శాతం పూర్తయ్యాయన్నారు. త్వరలోనే వచ్చే పల్లి రైల్వే టెర్మినల్ ప్రాంతం కానుందన్నారు. అవివేధంగా రూ.715 కోట్ల రూపాయలతో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో తీర్చిదిద్దాలని తలపెట్టిన సికింద్రాబాద్ రైల్వే స్టేషన్ ఆధునికీకరణ పనులు వేగవంతంగా కొనసాగుతున్నాయన్నారు.

రీజినల్ రింగ్ రోడ్ కు రూ.1,525 కోట్లు

హైదరాబాద్, జూలై 25, ప్రభాతవార్త: తెలంగాణలోని ప్రతి గామపంచాయతీ తారురోడ్లతో మండల కేంద్రానికి అనుసంధానించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం సమగ్ర రూపాయల పాస్‌ని రూపొందిస్తున్నది. అదే విధంగా మండల కేంద్రం నుంచి జిల్లా కేంద్రంకు డబుల్ రోడ్ జిల్లా కేంద్రం నుంచి రాజధానిని అనుసంధానించేందుకు హైవేల నిర్మాణం చేయడం ఈ పాస్‌ని ప్రధాన లక్ష్యం. 2024-25 సంవత్సరంలో రోడ్డుభవనాలు శాఖకు 5,790 కోట్లు కేటాయింపులు చేశామని డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్కు తెలిపారు. దశాబ్దాలంగా అవసరమైనట్లుగా ఉన్న కంట్స్ట్రెయిట్ లోని రోడ్ల విస్తరణకు, ఎలెవేట్డ్ కారిడార్ నిర్మాణానికి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత ఇచ్చి రక్షణశాఖతో సంప్రదింపులుచేసి భూమి బదిలీకి వారి ఆమోదం కూడా పొందడం జరిగిందని తెలిపారు. ఇది నిలబాగా హైదరాబాద్, రాష్ట్ర ప్రజలకు ఒక శుభవార్త అని భట్టి అభిప్రాయపడ్డారు. రీజినల్ రింగ్ రోడ్ కోసం 1,525 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించామని భట్టి తెలిపారు. రీజినల్ రింగ్ రోడ్ హైదరాబాద్ నగరం వరే ఇతర

ప్రాంతాలు అభివృద్ధిచెందటానికి ఉపయోగపడుతుంది భట్టి అన్నారు. రీజినల్ రింగ్ రోడ్ ఉత్తర ప్రాంతంలో 158.6 కి.మీ పొడవున్న నూరారెడ్డి-తూర్పు-గజ్వేల్-చౌటుప్పల్-పాన్‌గర్-సంగారెడ్డి రోడ్డును జాతీయరహదారిగా ప్రకటించడానికి వీలుగా అమ్మగ్రేడ్ చేయాలని భట్టి ప్రతిపాదించారు. రీజినల్ రింగ్ రోడ్ హైదరాబాద్‌న ఉత్తర, దక్షిణ, తూర్పు, పశ్చిమ ప్రాంతాలను జాతీయ రహదారులనెట్ వర్క్‌తో అనుసంధానించేస్తుంది. ఎక్స్‌ప్రెస్ వే ప్రమాణాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని దీనిని నిర్మాణంకు

ఆర్ అండ్ ఐకి రూ.5,790 కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయింపు మండల కేంద్రం నుంచి జిల్లా కేంద్రానికి డబుల్ రోడ్ ప్రతి గామపంచాయతీ తారురోడ్లతో మండల కేంద్రానికి అనుసంధానించే

బిఆర్ఎస్ పాలనలో రూ.6,71,757 కోట్ల అప్పు

ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి హైదరాబాద్, జూలై 25: డిసెంబర్, 2023లో మా ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థితిపై శ్రేష్టవత్తం విడుదల చేసి నాటికి రూ.6,71,757 కోట్ల అప్పులు ఉన్నట్లు తెలిపిన ఆర్థిక మంత్రి డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్కు తెలిపారు. మా ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత రూ.35,118 కోట్ల రుణాలు తీసుకోగా, గత ప్రభుత్వం చేసిన రుణాలలో అసలు, వడ్డీలతో కలిపి రూ.42,892 కోట్ల బకాయిలను చెల్లించామన్నారు. మా ప్రభుత్వం తీసుకున్న రుణాల కన్నా రూ.7,774 కోట్లు ఎక్కువగా రుణాలు ఈ కొద్ది నెలల్లోనే చెల్లించామన్నారు. గత ప్రభుత్వం నిర్మాణం వల్ల చివరికి, అప్పులు కట్టడానికి అప్పులు తీసుకునే పరిస్థితికి రాష్ట్రం లోజింగ్‌య్యాయి. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత క్షీణంగా ఉన్నా సంక్షేమాన్ని మాత్రం విస్తరించేదని, డిసెంబర్ నుంచే నేటి వరకు రూ.34,579 కోట్లు వివిధ పథకాలపై ఖర్చు చేశామన్నారు. 2024-25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రెవెన్యూ వ్యయం రూ.2 లక్షల 20వేల 944 కోట్లు, మూలధన వ్యయం రూ.33వేల 486 కోట్లు ఉంటుందని భట్టి ప్రతిపాదించారు. రుణాలు, అడ్వాన్సులు చెల్లింపులకు రూ.19వేల 626 కోట్లు, మూలధన పంపిణీకి రూ.17వేల ఒక

గత ప్రభుత్వం నిర్మాణం వల్ల అప్పులు కట్టడానికి అప్పులు తీసుకునే పరిస్థితి ప్రస్తుత రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ.3,47,299 జిల్లాల తలసరి ఆదాయం మధ్య తీవ్ర అంతరాయం

కోట్లని అంచనావేశారు. రెవెన్యూలోటు రూ.244 కోట్లు ఉంటుందని అంచనా వేసిన ప్రభుత్వం, మొత్తం ద్రవ్యలోటు రూ.49వేల 255 కోట్లుగా లెక్కగట్టింది. 2023-24 సంవత్సరంలో ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ.3,47,299 అని భట్టి తెలిపారు. జాతీయ తలసరి ఆదాయం రూ.1,83,236, జాతీయ తలసరి ఆదాయంతో పోల్చితే లక్షా 64వేల 63 రూపాయలు ఎక్కువని తెలిపారు. రంగారెడ్డి జిల్లా తలసరి ఆదాయం 9,46,862 కాగా వికారాబాద్ తలసరి ఆదాయం 1,80,214 రూపాయలు ఉంది. గత ప్రభుత్వ విధానాల వల్ల జిల్లాల

ఆర్థిక లోటు అంచనా రూ.49,255.41 కోట్లు, ప్రాథమిక లోటు అంచనా రూ.31,525.63 కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు అంచనా రూ.297.42 కోట్లు

మధ్య వ్యత్యాసం పెరిగింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఆదాయ అనుమానతలు తగ్గించడానికి విధానాలు రూపొందిస్తుందని డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రి భట్టి తెలిపారు.

రూ.31వేల కోట్లు చెప్పి, బడ్జెట్‌లో రూ.15,470 కోట్లు కేటాయింపు

ఆగస్టు 15 కల్లా రైతు రుణమాఫీ చేస్తామని ఊరూరా చేపునిపిస్తే ఒట్టు పెడితే నిజం అని నమ్మాలి, కానీ రూ.31వేల కోట్లతో ఏక కాలంలో రైతు రుణమాఫీ చేస్తామని బడ్జెట్ ప్రసంగం ప్రజలను చెప్పిన భట్టి విక్రమార్కు బడ్జెట్‌లో మాత్రం కేవలం రూ.15,470 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ నిధులతో ఒకేసారి రుణమాఫీ ఎలా సాధ్యం అని ప్రశ్నించారు. రుణమాఫీని వాయిదా వేస్తూ బడ్జెట్‌లో చూపడంపై ఇంకెక్కడ నుంచి నిధులు తెస్తారని ప్రశ్నించారు. భట్టి విక్రమార్కు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ అన్ని వర్గాలను తీవ్రంగా నిరాశ పరిచిందన్నారు. గృహంబిల్లు గాడి తప్పాయని, డిక్టరీషన్స్ గీలా వడ్డాయని విమర్శించారు.

రూ.31వేల కోట్లు చెప్పి, బడ్జెట్‌లో రూ.15,470 కోట్లు కేటాయింపు ఆగస్టు 15 కల్లా రైతు రుణమాఫీ చేస్తామని ఊరూరా చేపునిపిస్తే ఒట్టు పెడితే నిజం అని నమ్మాలి, కానీ రూ.31వేల కోట్లతో ఏక కాలంలో రైతు రుణమాఫీ చేస్తామని బడ్జెట్ ప్రసంగం ప్రజలను చెప్పిన భట్టి విక్రమార్కు బడ్జెట్‌లో మాత్రం కేవలం రూ.15,470 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ నిధులతో ఒకేసారి రుణమాఫీ ఎలా సాధ్యం అని ప్రశ్నించారు. రుణమాఫీని వాయిదా వేస్తూ బడ్జెట్‌లో చూపడంపై ఇంకెక్కడ నుంచి నిధులు తెస్తారని ప్రశ్నించారు. భట్టి విక్రమార్కు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ అన్ని వర్గాలను తీవ్రంగా నిరాశ పరిచిందన్నారు. గృహంబిల్లు గాడి తప్పాయని, డిక్టరీషన్స్ గీలా వడ్డాయని విమర్శించారు.

రాచుల్‌గాండ్, ప్రియంకా గాంధీ ఇచ్చిన హామీ లన్నీ నీటి మూటలయ్యాయన్నారు. ఎన్నికల్లో హామీలు ఇచ్చి నిలబడలేక చేసిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని సభలో సెలవిస్తామన్నారు. ప్రజలను బురిడీ కొట్టివేసే దుకు, ప్రముఖ పెట్టేందుకు భట్టి విక్రమార్కు చాలా ప్రయత్నించారనీ, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి ఇది మొదటి బడ్జెట్ అని రాష్ట్రానికి ఏదైనా దశ దశ చూపిస్తారనుకున్నామన్నారు, కానీ ఎలాంటి దశ దశ లేకుండా తిరోగమనం వైపు తీసుకువెళ్లే బడ్జెట్ అని హాంకొరపు విమర్శించారు. వంద రోజుల్లో అమలు చేస్తామని బాండుపెట్టడం కానిచ్చిన ఆరు గ్యారంటీలకు కేటాయింపులు బడ్జెట్‌లో ఎక్కడా అని ప్రశ్నించారు.

